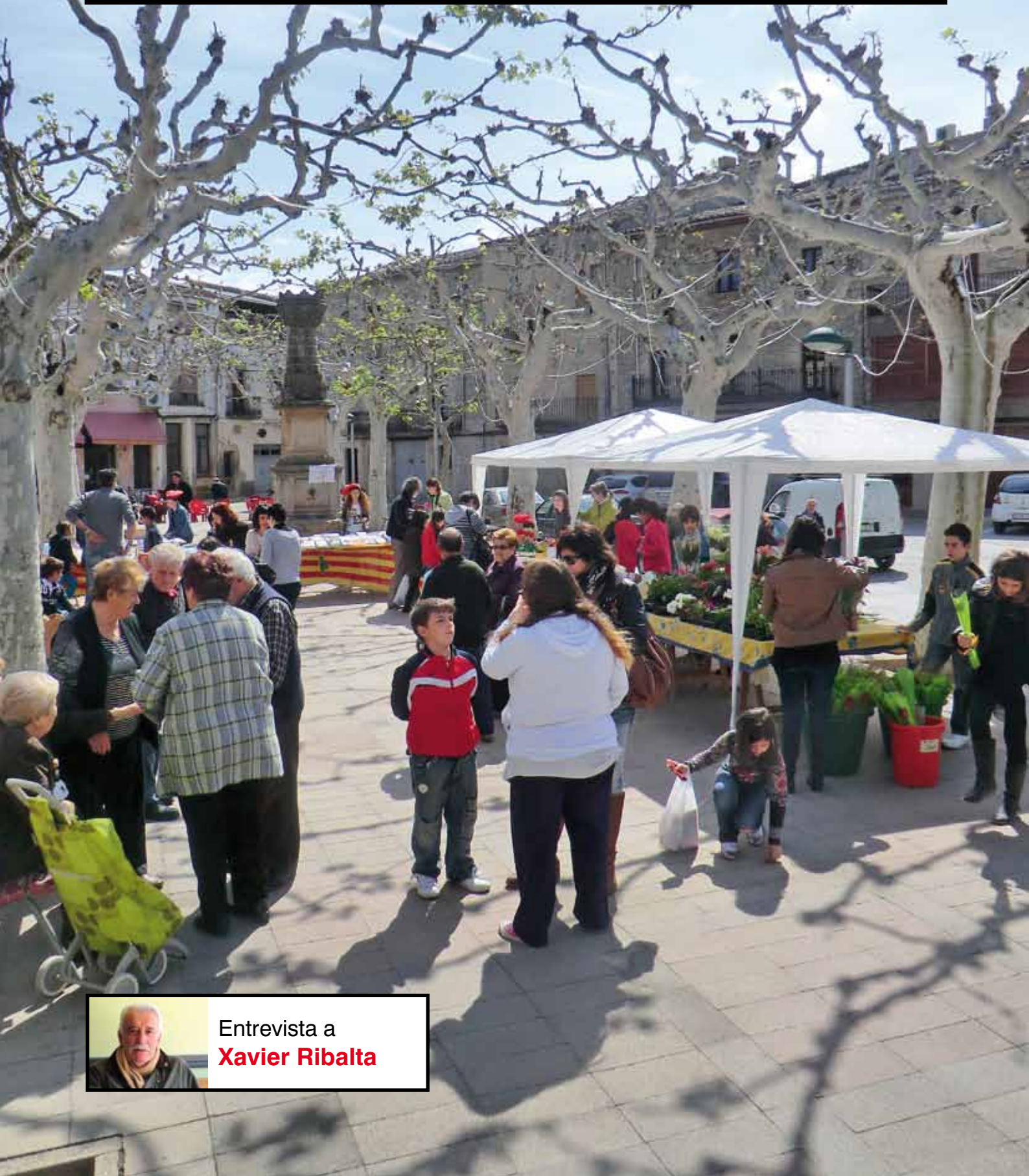

xercavins

revista independent de Verdú • any XII • maig de 2012 • núm. 49

Entrevista a
Xavier Ribalta

Sant Jordi

Fotos Eduard Boleda i Escola Jardí

X	Sumari
V	
EDITORIAL	3
NOTÍCIES	4
EL LECTOR ESCRIU	8
UN ALTRE MÓN ÉS POSSIBLE ...	14
OPINIÓ	15
ENTREVISTA	17
HISTÒRIA	20
CREACIÓ	24
SOCIETAT	26
LITERATURA	27
ENTRETENIMENTS	27
ART	28
TURISME	29
DE FA ALGUN TEMPS.....	30

El Camí Ignasià

Vivim una època de crisi econòmica i no pas de crisi d'idees. Fa poc es va presentar a la nostra vila un projecte cultural i turístic que promet ser de gran envergadura, el camí ignasià. Aquesta iniciativa, de la mà del TSI, Turisme Sant Ignasi, encapçalat pel professor de la Universitat Ramon Llull, Josep Lluís Iriberry, i l'església dels Jesuïtes de l'Estat, pretén desenvolupar una oferta de peregrinació o trekking seguint el que camí que Ignasi de Loiola va fer l'any 1522 de Loiola a Manresa. Sant Ignasi aquest any va patir una conversió a la seva casa natal i va decidir fer camí cap a Jerusalem.

La proposta consisteix en desplegar una ruta en aproximadament trenta dies de recorregut creuant cinc comunitats autònomes (País Basc, Navarra, La Rioja, Aragó i Catalunya) fent una marxa d'uns 650 Km de ruta en total. Els promotors estan molt engrescats i creuen que estem en un moment que obre grans possibilitats perquè sigui una ruta germana del Camí de Sant Jaume. És un projecte també a llarg termini, atès que s'espera consolidar el 2022, data de celebració dels cinc-cents anys del Camí de Sant Ignasi.

Número 49 · maig de 2012 · Preu 4 €

EDICIÓ:

Associació Cultural Xercavins
Plaça de la Verdura, s/n - 25340 Verdú
revistaxercavins@gmail.com

PRESIDENT: Ramon Cardona

DIRECTOR: Ricard Gilabert

CONSELL DE REDACCIÓ: Josep M. Castelló,
Àngels Escolà, Joan Fornsubirà, Guiu Sanfeliu

PORTADA: Eduard Boleda

PUBLICITAT: Xercavins

ARXIU FOTOGRAFIA: Xavier Ramell i Ricard Gilabert

CORRECCIÓ LINGÜÍSTICA: Montse Minguell

MUNTATGE I IMPRESSIÓ:

SALADRIGUES SL - Tel. 973 32 23 53
Ctra. de Preixana, s/n - 25250 Bellpuig

AMB LA COL·LABORACIÓ DE:

Generalitat de Catalunya
Departament de la Presidència

INSTITUT
D'ESTUDIS
ILERDENCS
Fundació Pública de la Diputació de Lleida

AJUNTAMENT DE VERDÚ

Els continguts dels escrits que publiquem no són forçosament compartits per l'Associació Cultural Xercavins i només reflecteixen el parer de qui els signa.

Dipòsit legal: L-138-2000

Què hi pinta Verdú en tot plegat? Verdú serà un punt important de la ruta, ja que està justament a cent km. de Manresa, la distància mínima que el peregrí necessita per aconseguir el certificat final del camí. A l'igual que la població de Sarrià dins del Camí de Sant Jaume, aquest fet donarà una importància afegida a les persones o peregrins que realitzin aquest camí. Qui no passi per Verdú i obtingui el segell que ho certifica, no obtindrà el certificat final.

S'està d'acord que no hi ha constància que Sant Ignasi passés per Verdú, però el fet que un dels sants jesuïtes més importants, Sant Pere Claver, va néixer al poble, ha estat clau perquè Verdú s'hagi considerat un dels punts importants a visitar pels peregrins de la ruta. Verdú entra d'aquest forma dins el món del turisme religiós i possiblement en els propers anys ens haurem de preparar per rebre visitants i pelegrins que passaran per aquí.

Col·laboradors i col·laboradores

- L'admissió d'articles per al proper número de XERCAVINS (núm. 50) es tancarà el dia 8 de juliol de 2012. Passada aquesta data els articles rebuts quedaran per al número següent.
- Només s'admetran originals picats en tractament de textos a l'ordinador (Word o similar), amb una extensió màxima de 450 paraules.
- És convenient que tots els articles vagin acompanyats d'una fotografia (lliurada fora de l'arxiu de text) i amb una introducció/resum de tres línies.

Publicitat

- La continuïtat de Xercavins depèn en bona mesura de les col·laboracions publicitàries. Si voleu anunciar-vos-hi, truqueu al telèfon 649 38 99 00.

Per a contactar amb la revista o enviar-nos originals utilitzeu el correu electrònic:

revistaxercavins@gmail.com

Verdú al punt

Josep M. Castelló

Festa Major d'hivern en honor de sant Flavià i el sant Crist

Durant els dies 28 i 29 de gener del 2012 la vila de Verdú va complir amb la tradició d'honorar a sant Flavià i la venerable imatge del sant Crist altrament dita la Festa Major d'Hivern. Els actes religiosos es desenvoluparen amb la solemnitat acostumada amb el cants del cor d'homes i joves interpretant els fragments de la missa de Perosi i Goicochea sota la direcció de Josep M. Salisi i acompanyada a l'orgue per Marc Torrent. Va fer la glosa de la festa mossèn Jordi Orobitg, rector de Mollerussa. Els actes foren presidits per les autoritats de la vila.

La part lúdica fou amenitzada per la xocolatada, jocs per la mainada i sopar de la nit a càrrec de AEiG Marinada. Espectacle "Magicolanda i Ventriloquia" pel Mag Xema i el ventricle Chevallo i els seus Ninots. Teatre per la Companyia Macarra que va presentar l'obra "Marit i Muller quin merder". El Museu del Joguet va col·laborar amb una diada de portes obertes i l'orquestra Glacè amenitzà el ball de fi de festa.

Medi Ambient

Ens plau facilitar-vos una gràfica publicada pel Ajuntament sobre

Us adjuntem una gràfica dels residus recollits al nostre municipi de l'any 2006 al 2010. Com es pot comprovar, hi ha un augment considerable de les tones de residus recollides, això vol dir que la vostra col·laboració ha estat molt important.

VERDÚ	2006	2007	2008	2009	2010	%VAR 2009-10
Paper	8,1	9,44	10,31	13,7	27,09	97,74%
Envasos	4,43	5,2	5,43	9,64	27,25	182,68%
Vidre	4,42	5,47	5,28	7,62	21,58	183,20%
Rebuig	337,35	349,07	335,19	306,32	104,53	-65,88%
Matèria orgànica				13,82	84,57	470,65%
TOTAL	354,3	369,18	356,2	352,1	265,02	-24,73%

la recollida dels residus al nostre municipi de l'any 2006 al 2010.

Ens congratulem del nostre comportament i fem tots els possibles, si cap, per millorar-lo.

Associacions

L'Associació de Dones Argila de Verdú segueix la seva activitat social, cultural i recreativa amb un calendari d'activitats força interessant: 21 de gener, Taller de Cuina a càrrec d'Àngels Salcedo; 5 de febrer, celebració de Santa Àgata amb la projecció de la pel·lícula La Reina i un saborós berenar sopar; el dia 8 de febrer, taller de Fabricació de sabó per Rosa M. Minguell de Guimerà; dia 16 de febrer, Assemblea General de l'Associació; 25 de

febrer, Excursió al Museu Tèxtil de Tarrassa i teatre al Condal per veure l'obra Políticament Incorrecte; el dia 9 de març, xerrada "Significat de les llindes de les cases" a càrrec de Guido Sanfeliu; el dia 21 de març, xerrada "Prevenició d'incendis a la llar" a càrrec de bombers de la Generalitat de Catalunya del Parc de Tàrrrega i el diumenge dia 25 de març varen organitzar, conjuntament amb la Parròquia, un berenar popular amb la finalitat de recaptar diners en favor de "Mans Unides" del bisbat de Solsona.

Germanes dels Pobres de Sant Pere Claver

El dia 11 de febrer les Germanes dels Pobres de Sant Pere Claver

varen fer la Solemne Clausura dels seu Any Jubilar amb una Eucaristia presidida pels Sr. bisbe de Solsona monsenyor Xavier Novell, seguit d'un brindis i pica-pica per a tots els assistents. Durant els dos dies de la celebració de la clausura, els avis residents varen gaudir d'actes lúdics amb força música i bon ambient.

Fundació Tekhnikós

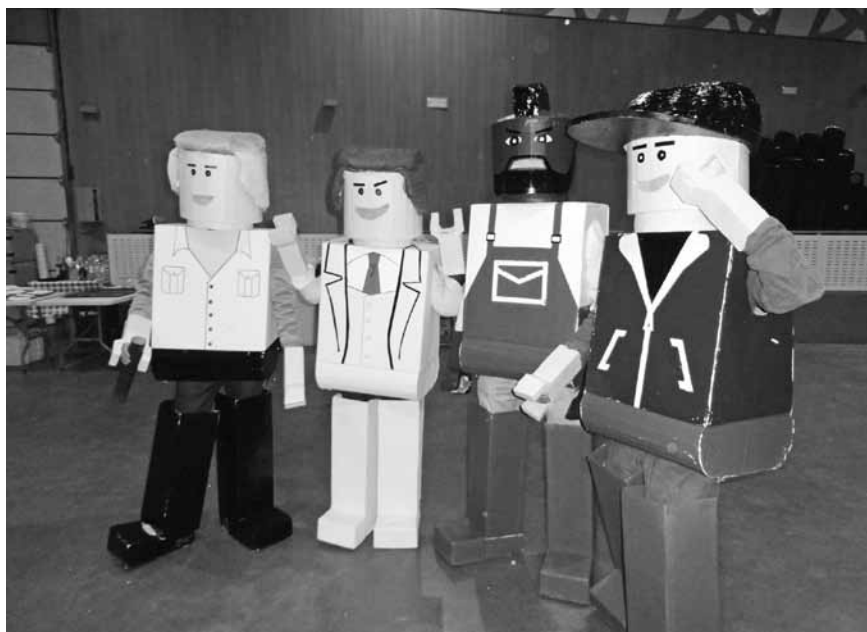
El dissabte dia 18 de febrer a les 12h la Fundació Tekhnikós i l'Associació Cultural Xercavins ens varen oferir un especial concert. Per la categoria dels professors i la magnífica interpretació de l'OCTET DE F. SHUBERT i altres autors, deixaren als assistents una satisfacció musical i la sensació que es va poder assistir a un gran concert. Els intèrprets varen actuar sota el nom de "Grup 3.4", un dels professors era l'Eduard Boleda de Verdú i alhora organitzador del concert. Alguns d'ells eren intèrprets de l'Orquestra Julià Carbonell de les Terres de Lleida, altres de la OBC i

també de la Simfònica del Vallès. Va resultar ser un espectacle musical de gran categoria.

Carnaval

Malgrat el temps de crisi, Verdú va tenir el seu Carnaval, la part més significativa es va desenvolupar el dissabte dia 18 al vespre en el marc del Casal, amb la presència de comparses molt ben presentades, el sopar de carnaval i el suquet de gresca del Ferran de cal Talaveró. Una vetllada plena de color i bon ambient.

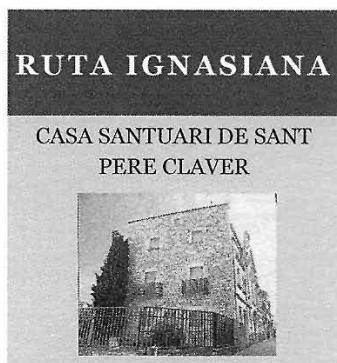
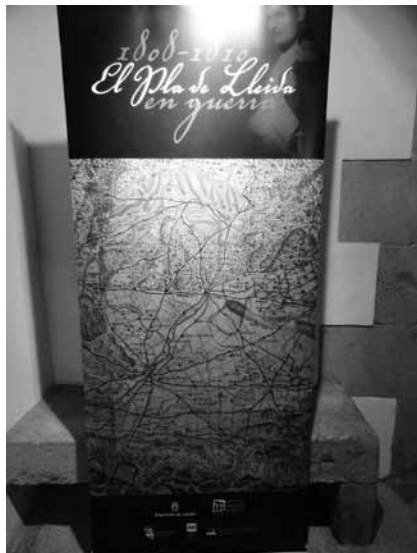

Ramon Boleda i Cases fa 90 anys

Ramon Boleda i Cases fa 90 anys i encara és jove. Treballa en documents per completar la història del nostre poble, publica els seus treballs amb llibres, fa innombrables col·laboracions en revistes i butlletins. Una de les col·laboracions que fa amb molta il·lusió és Xercavins, des del seu inici. El dia 9 de març va donar una conferència a l'Ateneu de Tàrrrega amb el títol "De Verdú a Tàrrrega, de Tàrrrega a Verdú, passant pel camí vell" que fou seguida per un nombrós públic. Des de Verdú al Punt felicitem de tot cor el nostre ferm col·laborador en Ramon Boleda.

Cal Talaveró Centre d'Art

El dissabte dia 24 de març es féu la inauguració d'una exposició sobre "1808-1810 El Pla de Lleida en guerra". En aquesta mostra, juntament amb l'exposició d'objectes de gran valor històric, vàrem poder veure, curiosament exposada, la bandera del Sometent de Verdú que va participar en la batalla del Bruc contra el francès. Cal Talaveró Centre d'Art sempre està a l'alçada de les circumstàncies i l'exposició d'aquesta mostra n'és un bon exponent.

Ruta Ignasiana i alberg Claverià

Amb la solemnitat i dignitat que requereix un acte d'aquesta importància i categoria, es féu a la Sala de Plens de l'Ajuntament de Verdú amb la presència del Consistori presidit per l'alcalde Sr. Josep Riera, el P. Carles Portabella S.J. amb representació de la Companyia de Jesús a Catalunya, el P. Josep Lluís Iriberry S.J. postulant de la ruta Ignasiana, el Sr. David Tous president de l'Associació Amics de Sant Pere Claver, el rector de Verdú mossèn Ramon Roca, tots els presidents de les entitats de la vila de Verdú, els mitjans de comunicació de la província i comarca, els propietaris de les Cases Rurals de Verdú i un nombrós públic, es féu la presentació oficial de dos projectes que donaran a Verdú una rellevància especial. Per una part la Ruta Ignasiana a l'estil del Camí de Sant Jaume que comença a Loyola i acaba Manresa -Barcelona i per l'altra, la construcció d'un Alberg de Peregrins al Santuari de Sant Pere Claver, en un principi, per atendre a trenta persones. Les obres s'inicien d'immediat per acabar-les al mes d'agost i ocuparan tres plantes. L'entrada serà per la porta que en

DIMECRES DIA 28/03/2012
19,30 Hores
A la Sala de Plens Municipal

L'Ajuntament us convida a la Presentació

De la Ruta Ignasiana que s'inicia a Loiola (Euskadi) fins a Manresa, passant per Verdú

A CÀRREC DE
JOSEP LLUÍS IRIBERRI

AJUNTAMENT DE VERDÚ

diem del despatx de fanalets per la processó de les torxes. La presentació de tot aquest projecte la féu el P. Josep Lluís Iriberry. Anirem informant d'aquest projecte a mesura que hi hagi novetats. El que sí podem oferir és l'adreça de la web que ofereix tota la informació, és la següent: <http://caminoignasiano.org/> Els verdunins ens hem de felicitar d'aquest regal.

Eduard Ribera Pujol és novetat de Sant Jordi

L'escriptor i col·laborador de la nostra revista Xercavins és novetat amb el llibre *La Vida Assistida* premi de Novel·la breus Ciutat de Mollerussa 2011 per aquest Sant Jordi. Totes les obres que ha fet captiven per la facilitat de la seva lectura, la composició de la trama i l'expressivitat de la narrativa. El felicitem novament i desitgem que tinguin força èxits.

Conferència a càrrec de la professora Angels Escolà

El dia 6 d'abril, festivitat del Divendres Sant, va tenir lloc en el marc de l'Església Parroquial de Verdú, una interessant conferència sobre el tema i significat, il·lustrat amb diapositives, de la Portalada Romà-

nica de l'Església d'Agramunt molt semblant a la portalada de l'Església de Verdú. La conferència fou a càrrec de la Sra. Àngels Escolà, professora del Institut d'Agramunt i col·laboradora de la nostra revista Xercavins, conferència organitzada per l'Ajuntament i la Parròquia de Verdú.

Setmana Santa i Pasqua a Verdú

Les celebracions religioses d'aquests dies foren les tradicionals, destacant, d'una manera especial, la del Diumenge de

Rams, un dia radiant que afavorí la participació de la mainada i l'acompanyament de pares i padrins. El Divendres Sant, fou el dia que la natura ens afavorí d'aigua pels conreus, de 35 a 49 litres als pluviòmetres. Molts visitants als museus i als llocs més principals de la vila. El diumenge de Pasqua, organitzat pel AEiG Marinada el grup d'escoltes de Verdú, varen recordar la tradició del cant de les Caramelles

pels carrers de la nostra vila dirigits pels monitors i monitores del Cau.

Tinc set de ciutat

Mario Cuixart Vilamajó

Ens situarem cap allà els anys 50 del segle passat. Potser un cop escrit i llegit aquest relat alguna cosa no ens sonarà com a tan nova, per afirmar que el que ha passat ara no ha succeït mai o potser també que quan passi aquest present dir que res tornarà a ser com abans.

Doncs ja estava decidit; ni se'n parlaria gaire ni massa: el fill gran es quedaria a casa amb els pares, portant les collites de la terra, i els altres germans, dos nois i dos noies, cinc fills en total, marxarien cap a la ciutat. El primer que marxaria, un xicot una mica més gran que un nen i la mili per fer no havia de preocupar-se on anar; a casa d'alguna de les tietes li donarien acollida. La tieta, aquella que va marxar els anys 20 cap a Barcelona a servir ja s'havia casat, també a la gran ciutat, amb un xicot que era d'un poble proper. El tiet havia progressat i tenia un bon treball i assegurat, bé assegurat els primers temps no quan feia de repartidor de queviures, però després d'uns pocs anys treballant a les obres del metro, va anar pujant i ara ja es trobava a la superfície fent de tramviare, encara que per poc temps, ja que amb l'esclat de la República el 14 d'abril de 1931 s'havien dipositat noves il·lusions, i properament s'esdevindrien nous llocs de treball. Aquesta vegada el tiet lluiria un elegant uniforme com a guàrdia d'assalt a la nova Generalitat restaurada. Tot i que el caire del moment a nivell mundial no podia ser més advers econòmicament per la crisi financera del 1929 que "els mercats" (ja llavors aquests poders fàctics invisibles que governen sobre nosaltres) havien imposat, i política amb uns governs democràtics que no trobaven el seu lloc, al mateix temps que s'esperonava el feixisme

amb Mussolini a Itàlia ja al poder i a punt d'arribar-hi Hitler a Alemanya, a casa nostra amb aires de llibertat, progrés, reformes modernitzadores del model de societat, es va viure encara que per poc temps el que va ser anomenat l'oasi català.

La ciutat de destí era Barcelona i el punt d'arribada l'Estació del Nord. L'origen del viatge era l'estació de tren més propera on vivia, és a dir Tàrraga. El viatge es feia en tren -el ràpid que no en tenia res o el correu- tot i comptant que anés bé durava més de quatre hores, més del doble del temps que tarda avui qualsevol persona per anar des de Barcelona al lloc on té la feina o va a cercar-la, Brussel·les, París, Londres, Múnic o Frankfurt. El trajecte es feia en tren de fusta i en vagó de tercera, compartint el trajecte gairebé sempre amb soldats vestits d'uniforme de color caqui, una parella de monges, dones de negre i una cistella que anava amb queviures i algun que altre aviram i que tornava amb algun que altre producte semielaborat; no mancava mai d'un vagó a l'altre un parell d'homes amb gavardina i barret demanant identificacions. Es pujava al vagó per una plataforma descoberta en un extrem, que fins i tot anava plena dels que no havien aconseguit seure dins als bancs també de fusta que amb l'estat de les travesses, les juntures i el fum dins dels túnels s'hi jugaven arribar sans i estalvis a la capital.

Un cop a la ciutat, per apaivagar la set de viure que portava aquell que procedia de terra endins de la Catalunya rural, ens podem preguntar què se li ofería a la dècada dels 50? Anys grisos, en blanc i negre, de pas entre la misèria dels 40 i el ressorgiment dels 60, s'acabarien les targetes de racionament, es

construïen zones sense cap mena de planificació als afores de la ciutat, que s'amagarien al darrere de grans pancartes quan hi passava el cap de l'Estat. Barraques, moltes de elles sense aigua corrent ni clavegueres, i com a únic electrodomèstic un aparell de ràdio, per poder seguir els gols de la tarda del diumenge, els serials de cada tarda a Ràdio Barcelona, "el parte" de Ràdio Nacional i a les nits taptats sota una manta les precàries emissions de la Pirenaica. També noms amb molta història al darrera, títol de família nombrosa, "excavativos y mutilados", militants de FET i del "Frente de Juventudes", la OJE, el SEU, "la Brigada Politico Social", pel·lícules de Cantinflas, el Biscuter, el Congrés Eucarístic Internacional de 1952, el TBO, Roberto Alcázar, el Capitán Trueño, creació de la Seat, el primer 600, el Concordat amb el Vaticà, l'Opus al poder, manifestacions eucarístiques, via crucis, processons, els pactes amb els Estats Units, l'admissió i l'ingrés a l'ONU, la independència del Marroc, el Pla Nacional de la Vivenda, TVE en proves, els primers turistes...

Ben aviat, va anar a fer la mili de voluntari (?) ja que tal com s'escalfava la cosa a l'Àfrica amb Ifni en el punt de mira, calia fer el que fos per evitar-ho. De tornada, el primer era casar-se i anar a viure a un petit piset de lloguer a algun dels barris que s'anaven bastint a la nova Barcelona, o també als municipis del voltant, quedant molt agraït a l'acollida i l'aixopluc que havia rebut per part de la tieta. En aquest canvi de generació, tot i que es van casar poc més allà dels vint anys, ja només varen tenir 2 fills. Durant aquella dècada dels 50, el treball (molta feina i mal pa-

gada) els donava només per anar tirant; sort que amb un bon sentit de l'estalvi —no podia ser menys, ja que ho portaven de la terra que els havia vist néixer— la parella distribuïa aquella setmanada minsa i guardava en uns petits sobrets, on fora deia el seu destí per atendre les despeses irregulars, com roba, metges, escola, viatge al poble per la Festa Major, tot que algun imprevist sempre escantonava les reserves. Les feines dels homes, ja que la dona encara no s'havia incorporat al mercat laboral, eren diverses, i es focalitzaven en una mà d'obra no especialitzada que necessitava una indústria encara molt endarrerida, i la distribució en una xarxa urbana amb els principals carrers amb llambordes ja que la majoria eren de terra, o altres activitats de suport dins d'un sistema econòmic autàrquic des de feia massa temps.

El canvi, i aquesta vegada amb una certa acceleració, es produeix un cop en tombar cap als anys 60, ja que Europa s'havia escapat i per

atrapar-la va caldre una marató, que per circumstàncies polítiques, econòmiques i socials no es va acabar fins a les darreries dels 80. Aquell petit piset de lloguer s'havia convertit en un pis més gran, ara sí, ja de propietat, després d'haver signat i pagat un munt de lletres, com ho acreditava la carta de pagament emesa pel pertinent notari. Pis que fa poc van vendre, i pels diners que els van donar van poder tornar de la ciutat i comprar la tranquil·litat i una casa al poble on els va veure néixer. Aquesta set de ciutat es va anar apaivagant amb el temps, com tot el que es terra conquerida que sembla que sempre hagi tingut aquest estat. Els fills amb l'esforç dels pares —disposant quan calia d'aquell sobre que deia “escola”— varen poder tenir un altre nivell de formació gaudint d'un temps d'expansió, principalment en els aspectes culturals, socials, econòmics, polític. Barcelona, xuclava tota l'oferta laboral, desenvolupant el sector serveis i, com a capdavanters, la banca, la distribució

comercial, el turisme, també els camps socials de l'ensenyament i la sanitat. Aquesta generació ja va tardar més temps a formar una família, i va decidir majoritàriament que si tenia fills en tindria un.

El perfil d'aquest fill o filla avui en dia és: té estudis universitaris ampliat amb algun màster o postgrau, possiblement cursats en una capital europea. Quan encara era un nen, va quedar esmaperdut aquell any que per Reis es va trobar amb un tren elèctric, que no havia demanat —era el trauma del pare— o se li va donar tot allò que els seus progenitors van trobar a mancar. Lluny li queda el model de país que era aquell abans de la dictadura i amb prou feines sap que es va passar d'un règim totalitari a un de democràtic amb uns pactes de silenci. També, però amb veu baixa sent que els pares li diuen que no cal mai oblidar els orígens, fins que un dia es diu a si mateix: “Torno al poble de sempre on l'avi viu encara”... Aquest seria el títol d'un proper relat encara per escriure.

El cant coral. Record pòstum a l'amic Timoteu

R.B.C.

Si haguéssim de destacar alguna de les activitats tradicionals de nostre poble, seria sens dubte el cant coral arrelat des de l'antigor i tramesa de generació en generació.

De totes les agrupacions hagudes, la que més ha brillat per damunt de totes elles, ha estat sens dubte la "Coral Amics del Cant" que formà i dirigí el mestre Ramon Solsona que estengué el nom de Verdú, arreu de Catalunya.

Va ser una coral de curta durada però d'una activitat intensa amb nombroses actuacions en diferents localitats i emissions radiofòniques, en les emissores de Lleida, Tarragona, Barcelona, Girona, Tàrrrega i Montblanc, aleshores el mitjà més eficient de comunicació.

Molts d'aquella coral ja no hi són; però n'ha quedat el testimoni d'unes gravacions que qualificaríem de perfectes, si ens situem a aquells temps inicials del magnetòfon gràcies a les quals podríem renovar i gaudir d'aquelles cançons, amb la col·laboració total de l'amic Flavià de cal Tou, que disposa dels mitjans perquè la proposta sigui un fet. Ben mirat podria constituir un petit homenatge al finat mestre Ramon Solsona, altrament ben meregut, i als cantaires especialment els que han apagat per sempre les seves veus.

El primer fou el Joan del Pauada (sastre Caus) i el seguiren el Pere Malet, el Pep del Senyores, el Magí Cuatrecases, el Pep del Carles, el Josep del Salisi i, finalment, el Timoteu Cuatrecases, que ens ha deixat fa poc, motiu que m'ha impulsat a fer-ne memòria i homenatge.

- 1) Debut de la Coral en la festa del Patronat. Verdú 20 de novembre de 1954.
- 2) Visita i actuació al Govern Civil de Girona 31 d'octubre de 1959. D'esquerra a dreta: Ramon Albareda, Eusebi Huguet, Josep Salisi, Timoteu Cuatrecases, Ramon Segarra, -saludant al Governador Civil de Girona Sr. Josep Pagès Costard-, Anna Guiu, Niceta Farré, Antònia Clos i Carme Torres.
- 3) Actuació en directe a Ràdio Girona 31 d'octubre de 1959.

Pugem a les golfes

Núria de cal Senyores

Hola, sóc la Núria de cal Senyores. Estic contenta de poder oferir la meua aportació a la revista del nostre poble. Voldria escriure una sèrie d'articles sobre alguns estris que no fa tant van formar part de la nostra vida quotidiana, i que avui dia ja són història.

M'agradaria que aquesta secció es digués *Pugem a les golfes*, perquè es tracta d'això precisament: de trastots que alguns nostàlgics encara guardem allà dalt.

Espero que ho trobeu interessant i que en gaudiu tant com ho he fet jo mentre ho preparava.

Si voleu fer-me algun comentari, el meu correu és nuria.calsenyores@yahoo.es

Gràcies a tots.

La bossa d'aigua calenta

Els hiverns a les nostres contrades són bastant frescots. Bé, més que frescots, jo diria que a les nits hi fot un fred que pela. I els llits poden estar glaçats a l'hora de retiro.

Les mares i les àvies se les empescaven per escalfar els llençols i fer-nos la vida més agradable.

Als vespres, una estoneta abans d'enllitar-nos, solien posar al llit una bossa d'aigua calenta: una bossa

de goma gruixuda, plana, folrada amb una funda de llana que reté l'escalfor i protegeix de possibles cremades (encara són a la venda).

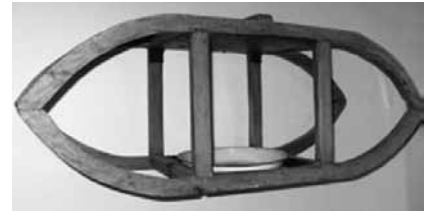
La versió més modesta d'aquest invent era omplir una ampolla de vidre amb tap hermètic (les de gasosa anaven força bé i n'hi havia per tots els llits de la casa sense necessitat de gastar diners).

Antigament, això ho feien amb un escalfallits, aparell de ferro que s'omplia de brases i es "passejava" per entre els llençols, escalfant-los.

Una andròmina similar era el nomenat "burro", que es posava sota els llençols amb un braser al damunt del plat.

Actualment fem servir les mantetes elèctriques, que van endollades al corrent elèctric i que tenien (i algunes segueixen tenint) certa fama d'insegures.

De tots aquests estris, jo em quedo amb la bossa de goma.

La crisi que ens afecta és possible que recuperi l'ús d'aquestes bosses senzilles, econòmiques i ecològiques.

Fotos obtingudes d'internet

Còpies Maite

NOVETAT !!

Plastifiquem al moment documents de fins a 65 cm d'amplada

C/ Santa Maria, 1 - 25300 TÀRREGA - Tel. 973 312 981 - Fax 973 501 424

www.copiesmaite.com online.copiesmaite.com maite@copiesmaite.com

Quan fas 50 anys

Àngels Escolà

Aquest any 2012 ,que està ple de missatges apocalíptics que s'acaba el món, sembla que n'hi ha una colla que hem arribat a fer mig segle. Som fills dels anys 60, del blanc i negre, i aquest fet només ens fa fills d'un franquisme decadent, d'un moviment el hippie que s'estava acabant. De ser dels segons que vam fer allò que s'anomenava BUP i FP, de viure com tornava la democràcia a les nostres terres, amb un Ja sóc aquí famós. I la Trinca i el Llach. Rolling Stones, discoteques paxanguero i lent.

No a l'OTAN, Nuclears? No, gràcies, Elèctrica Dharma,

Poc a poc la llengua i les institucions catalanes van anar retrobant-se amb el territori. Molt subtilment se'ns va obrir camí cap a aspectes de l'economia i del progrés inevitables. I la nit del 23-F no va ser gens fàcil de passar-la. Més democràcia amb els deures i obligacions que comporta van definir el camí cap a la joventut . Concerts en directe i un món i un munt de disseny. Còmics, Rambles, Barcelona...

Amors ,desamors, carreres i feines van acabar de completar aquesta etapa de la qual crec que tots i totes en vam sortir amb una hi-

poteca, casa, calefacció, cotxe i algun hereu o pubilla que ens van portar a madurar. I si no un gosset que ens fes companyia. Aficions múltiples i evolucions personals diverses. Salvat-Papasseit i Guinovart.

De la criança, es va sumar la tranquil·litat de la paella dels diumenges i les vacances a la platja. Van venir els ordinadors, els impostos i un país més endreçat. Una mica avorrit. Però les noves tecnologies ens van obrint a un univers ple d'oportunitats amb realitats paral·leles. Poca música i poca literatura.

No sé si hem sigut una generació valenta, covarda o còmoda però ja està fet. I als 50 descobreixes que les crisis personals que has passat, els fracassos, els èxits, paisatges t'han modelat com es fa amb els troncs dels arbres que estan al bosc o els aragalls al camí.

I el món actual és millor que aquell que vam heretar? La resposta és que sí i ara no ens ho prendran. Encara que ho proven. Perquè allò que sempre hem fet és pensar. Com a dones i homes lliures. Amb l'orgull que és veritat que les catalanes i els catalans de les pedres en fem pans. Per tant allò que som és immutable. I som tossudament hàbils. Recordeu que tenim 50 anys que són un munt de dies, minuts, segons... que avalen el nostre present.

Butlleta de Subscripció

Subscriber: Preu: 15 €/any. Si s'ha d'enviar la revista fora de Verdú: 20 €/any.
Socis Associació Cultural Xercavins: Preu: 10 €/any. fora de Verdú: 15 €/any.
Quota de soci/a Associació: 5 €

Nom i cognoms: _____

Adreça: _____

CP: _____ Població: _____ Telèfon: _____

DNI: _____ Data naixement: _____

Entitat bancària: _____ Núm. compte: ____/____/____/____ (20 dígits)

Signatura: _____ Data _____

Ser músic

Eduard Boleda

Jo sóc músic, aquesta és una expressió que faig anar sovint i, a part, és ben certa, sóc músic i m'agrada molt ser-ho.

Tinc un company que sempre em diu que els músics som pobres que fem vida de ric, això m'ho diu especialment quan toquem en recepcions i en llocs on només té cabuda gent molt exclusiva. Recordo un cop en què amb el trio havíem de tocar al Pati dels Tarongers de la Generalitat, en una recepció on eren convidats els reis d'Espanya. Durant l'espera al pati, el temps cada vegada estava més rúfol però anava aguantant.

Nosaltres havíem de començar a tocar El cant dels ocells tot just els reis possessin els peus al Pati dels Tarongers. Tal com era de preveure, segons la "Llei de Murphy" just en el moment que entraven els reis va començar a ploure. El cel·lista i jo vàrem començar a tocar però el violinista que tenia un violí italià molt antic es va negar a tocar i es va posar el violí sota l'americana per tal de protegir-lo de les quatre gotes que queien. La reina el primer que va fer va ser venir ràpidament on érem i ens va dir que no toquéssim i que protegíssim els instruments. De seguida tots van traslladar la nostra tarima en un lloc cobert per continuar tocant.

El violinista en qüestió, el Marc d'Arbeca, va passar per davant de tot el protocol, i va ser la reina la que va venir on érem nosaltres i li va donar la raó.

A la Generalitat vàrem tenir la sort amb el Trio d'anar-hi molt sovint, gairebé a totes les recepcions importants, i sempre hi havia alguna

anècdota, des de parlar amb el president Pujol i dir-li que era de Verdú i ell donar-me detalls del nostre poble, fins al dia en què hi havia els emperadors del Japó, o bé l'Arafat, moment amb molta més vigilància, just quan un dels altaveus va fer un pet i tothom va tenir un petit ensurt.

Una altra anècdota va ser el dia que va venir el Sr. Jacques Delors que era el president Europeu, aquell dia ens van avisar per tocar al mateix dia. El cel·lista l'Eduard Comalada era a Puigcerdà fent classes, i jo feia el mateix a Lleida i l'únic que tenia la tarda lliure era el violinista que era a Barcelona.

Vàrem acceptar anar a tocar, jo vaig acabar les classes, passar per casa a buscar el frac i les partitures, el cel·lista va baixar ràpidament de Puigcerdà, i el violinista que era el que tenia més temps va haver de fer un arranjament de l'himne europeu per a trio i anar a buscar també les partitures i el frac del cel·lista.

Recordo que vaig arribar just a l'hora i quan passava per la plaça Sant Jaume davant del Palau els mossos em van preguntar si era el músic. Sí. Cap dins i escales amunt, en lloc de passar per la porta del darrera, l'obligatòria, la de seguretat i servei. Pujant les escales em van tornar a

preguntar si era el músic. Sí. Cap amunt i els esglaons de dos en dos. Al saló Sant Jordi ja hi havia els dos companys assajant l'arranjament i provant si sonava bé. Jo em vaig canviar al despatx de vicepresidència, al costat mateix i que em disposava a assajar una mica quan ens van preguntar si ja hi érem tots. Sí. Acte seguit va entrar tota la "patum", de fet, tots estaven esperant el petit de cal Senyorettes de Verdú.

Per cert l'arranjament de l'himne de l'alegria va sonar bé tot i no poder-lo provar prèviament.

Ser músic permet tocar en tots els llocs: desfilades de models, cementiris, corrals, el Liceu, auditoris d'arreu, el Palau de la Música, catedrals, escoles,... no acabaríem mai.

Ara bé un dels últims llocs on hem tocat, i on em va frapar una mica, va ser a la presó de Lleida.

Allà vàrem tocar la pel·lícula *Speedy*, que és la mateixa que tocàrem ara fa un any aquí a Verdú.

Això va passar aquest més de març, i en tan sols una setmana de diferència estàvem tocant primer i durant dos dies al Palau de la Música Catalana, possiblement un dels llocs del món més bonics per tocar, i després a la presó de Lleida, on l'atenció del públic i l'acceptació va ser pel cap baix igual que als millors auditoris.

La llibertat com a engany i el camí de la reconquesta

Joan Fornsubirà

Acabo de llegir la frase següent amb la qual no puc estar-hi més d' acord: "Només els rics poden viure sense un estat fort". Crec que aquesta és la base sobre la que recau el pensament polític d'esquerres dels últims 50 anys.

En efecte, en un estat fort hi ha dipositades totes les esperances del més humils. És l' estat fort qui assegura per a la majoria una cobertura sanitària, una bon nivell d' educació, unes prestacions d'atur o unes bones pagues de jubilació, a més d'un repartiment de la riquesa en forma de serveis en general com beques, subvencions, etc.

Però aquest estat fort s'ha de construir entre tots, però sobretot a través del principi fonamental que qui més té més ha de contribuir al bé comú (estat fort) en forma bàsicament d'impostos. Uns impostos que han de ser progressius, esgronats, de manera que, en definitiva, gravin sobretot aquells que tenen més recursos.

És en base als principis anteriors que es van crear les societats europees de després de la II Guerra Mundial. Un capitalisme sense frens ni regulacions va arribar al paroxisme de dos enfrontaments d'abast mundial que van dur el desastre als països més desenvolupats. Les causes foren la rivalitat de les superpotències en el repartiment del món (I Guerra) i una crisi de superproducció que va dur a la crisi internacional i a l'enfrontament (II Guerra) .

Però en acabar la II Guerra hi hagué un element nou que s'introduí sobre totes les consciències dels teòrics capitalistes. Aquest element era la por. Sí, la por a la revolució que havia guanyat espai a través de

l'URSS i que es preveia que s'aniria estenent si no s'hi feia alguna cosa. Els obrers del món, el proletariat, els humils havien vist com els duïen a l'escorxador per dues vegades els mateixos que els prometien prosperitat i desenvolupament, però que només els oferien explotació, bombes i mort.

La societat de caire social, dita del benestar a Europa, aquella que es basa en un estat fort que recull els impostos de tots, però sobretot dels rics, per assegurar la prosperitat de la majoria ha tingut un èxit innegable durant moltes dècades, aquelles dècades en què la normativa, les lleis, però sobretot les autoritats s'hi van aplicar amb més o menys entusiasme.

S'havia de frenar l'avanç del perillós comunisme que s'anava estenent per tota l'Europa de postguerra. I res millor que assegurar un bon nivell de vida a la majoria, és a dir, res millor que crear unes classes mitjanes pròsperes, políticament moderades en uns sistemes democràtics. Encara que fos a canvi de renunciar de moment a l'expansió sense límits dels guanys dels més poderosos. Hom podia renunciar a part dels seus immensos ingressos per tal d'assegurar la pau al món occidental, exportar les guerres als països subdesenvolupats (venda d'armes, espoli econòmic, apropiació del petroli i matèries primeres,

empobriment del III Món) i tractar de derrotar el comunisme que era la gran amenaça, a base d'ofegar econòmicament l'URSS i els altres països comunistes.

I això es va produir als anys 90 del segle passat. El sistema capitalista es va imposar sobre el comunista i la majoria dels règims comunistes van desaparèixer. Així, ja no era necessari aguantar per gaire més temps el miratge dels estats socials i de dret anteriors. Els grans artífexs del canvi de rumb foren els líders mundials l'anglesa Thatcher i el nordamericà Reagan que, responent als dictats dels veritables poderosos provinents de Wall Street i de la City anglesa, van obrir les comportes dels diners especulatius i van desregular totalment la circulació global de capitals sense restriccions, a més de reduir els impostos als rics. En definitiva, es podia acabar amb el xollo de "l'estat del benestar" i dels límits a l'enriquiment al màxim i sense control

Tot, és clar, en nom de la llibertat econòmica, la llibertat de circulació de capitals, la llibertat de guanyar tant com es pugui, la llibertat de poder acomiadar els obrers, la llibertat de reduir els sous, la llibertat de retallar les partides socials, la llibertat d'empobriment general per tal de preservar la llibertat (tot un contrasentit). Tot fou llibertat, llibertat i llibertat...Mai una paraula tan bonica ha fet tant de mal a la majoria de la gent. D'aquests que en nom de la llibertat es dediquen a aixafar-ho tot, a destruir allò que havia costat tant construir en benefici de la majoria.

I en això estem. El capitalisme més inhumà s ha desbocat i ha fet fallida.

Cal retornar a posar en funcionament la maquinària de desposseïció accelerada de la riquesa de les classes mitjanes i cal fer-ho ben ràpid. Els poders dels estats sobren en un món marcat per la "llibertat" econòmica. Les societats europees més justes, amb la riquesa més

repartida han de ser les properes víctimes del sistema. No es pot tolar aquesta Europa tan orgullosa i prepotent, aquest continent ple de drets, des polítiques justes i de societats democràtiques i tolerants. En nosaltres i solament en nosaltres rau la resistència. Cada retallada és

un nou atac a la justícia social i distributiva. Cal reconquerir el terreny que hem perdut. Andalusia ha estat el primer esgraó. A hores d'ara en què escric, el socialista Hollande ha guanyat la primera volta de les eleccions franceses. Aquest és el camí..

opinió

De la pesseta a l'euro

Guiu Sanfeliu i Rochet

Fa un cert temps que tota Europa està pendent de l'economia dels seus respectius països, a causa del fort endeutament que tots ells pateixen, uns més i altres menys. El nostre país possiblement més que d'altres ja que, a més de la crisi, pateix la taxa d'atur més alta d'Europa.

La primera reacció de molts ciutadans del nostre país és donar la culpa d'aquest endeutament al fet d'haver adoptat l'euro, quan, de no haver adoptat la moneda europea, sense cap mena de dubte, estaríem molt pitjor. El fet d'estar pràcticament tots els països de la comunitat endeutats, fa que entre tots intentin buscar una solució. L'exemple el tenim amb Grècia, de no ser per la Comunitat Europea, fóra un país insolvent i sense crèdit.

De fet la meua intenció no era parlar de l'Euro, sinó de l'origen de la pesseta. L'any 1865 França, Suïssa, Itàlia i Bèlgica varen crear la Unió Monetària Llatina encapçalada per Napoleó III i el franc. Tres anys després, l'any 1868, s'hi adherí Espanya.

Un procés d'unitat monetària molt semblant al de l'actual euro i al que poc després s'unirien països com Estats Units, Regne Unit i Alemanya que, en el marc de la Conferència Monetària Internacional, van proposar la creació d'una "moneda universal".

A Espanya entrar en aquesta Unió Monetària li va servir per posar una mica d'ordre al seu sistema monetari, en què circulaven més de 90 monedes de curs legals. Les de les diferents regions, les colònies americanes, velles i noves, espanyoles i franceses: diners, doblons, escuts, maravedís, quarts, rals de velló, lliures mallorquines, fins i tot monedes de l'època romana. Per la qual cosa es pot deduir que qualsevol peça rodona de coure, segons la seva grandària, era acceptada com a moneda.

Aquest sistema monetari estava basat en el sistema mètric decimal i compost per monedes d' 1, 2, 5 i 10

cèntims encunyades en coure, 20 i 50 cèntims de plata, 1, 2 i 5 pessetes, aquestes en plata. Els primers bitllets de 25, 50, 100, 250, 500 i 1.000 pessetes foren emesos l'any 1874. Posteriorment, l'any 1878, es posà en circulació un bitllet de 250 pessetes, dels quals en circularen pocs, ja que la seva tirada fou de 300.000.

Al pas del anys pràcticament totes les monedes de la Unió Monetària van anar perdent valor, algunes més que altres, sobretot el franc, la lira, la pesseta i el marc. Variant el seu valor segons l'economia de cada país.

Si comparem la primera pesseta de plata amb una pesseta encunyada l'any 2000 amb alumini, ens adonarem que aquesta minúscula moneda, de la mida d'una lletania, ens adonarem del poc valor que va acabar tenint la forta pesseta de plata. Tot un exemple del que és la devaluació d'una moneda.

Avui l'euro manté el seu valor sigui del país que sigui dins de la Comunitat Europea i de cara a la resta de països del món es valora segons l'economia del conjunt de tots els països de la comunitat. Els països l'economia dels quals no vagi bé disposaran de menys euros, però el seu valor serà el mateix dels altres països més rics que formen la comunitat.

Colom, Català?

Ramon Cardona

El dia 14 d'abril, després de fer l'assemblea general de socis i sòcies de l'Associació Cultural, Xercavins organitzà juntament amb l'Ajuntament de Verdú una conferència sobre la tesi que el descobridor Cristòfor Colom era català. La conferència va anar a càrrec de Ramon Navarro, historiador colombí, i es va realitzar a la Fundació Tekhnikos amb un èxit notable d'assistents. Ramon Navarro va fer també la presentació del llibre *Tot sobre el Colom català* edicions El Cep i la Nansa, on fa un reeixit esforç d'exposar de forma resumida i planera la feixuga problemàtica dels orígens de Cristòfor Colom.

La tesi catalana de Colom la inicia Luís Ulloa, un peruà, a la dècada de 1920. Ell estava interessat en un principi en la tesi de Celso García de la Riega segons la qual consta un Colom gallec acabat amb "n". Però en començar a buscar aquest suposat Colom gallec, per sorpresa seva, va topar amb l'evidència d'un Colom català. Ulloa va rebre moltes crítiques sobretot dels qui sempre havien defensat la tesi genovesa. En canvi, a Catalunya el nacionalisme, la burgesia i les institucions del moment van donar suport als estudis del peruà. Fins i tot en els llibres escolars de la Segona República es comença a fer ressò de les teories d'Ulloa i de com els catalans havíem estat enganyats durant tants anys. El mateix dia de la xerrada, ens va fer arribar Flavià Pont una dada ben curiosa. A la revista La Torre any II núm. 12 de Verdú de 1932 es publica el següent article "¿Cristòfor Colóm, fill de Verdú?, on un verduní ens explica

la possibilitat, seguint les teories de Ricard Carreras i Valls, que Colom fos verduní a partir de les dades de l'interessantíssim llibre parroquial de Verdú. Imagineu-vos el ressò que va tenir durant aquells anys tot el tema de Cristòfor Colom.

No és molt difícil d'imaginar que la guerra civil i la posterior dictadura van fer caure en l'oblit tots aquests estudis. Actualment torna a haver-hi una revifada del tema. No obstant això, el conferenciant Ramon Navarro va queixar-se de les dificultats d'oficialitzar aquestes teories. L'any 2006 el Museu d'Història de Catalunya, va declarar aquell any, any de Colom i va retre un homenatge a Luis Ulloa amb una sèrie de conferències. La base del treball d'Ulloa és encara on es sustenta gran part de la teoria catalana:

-El cognom amb què es va conèixer el descobridor a Espanya era Colom, amb "m" final, i Colom és un cognom català.

-En certa documentació de Colom hi ha molts catalanismes.

-L'heràldica colombina assenyala una família catalana.

-Hi ha una tradició d'historiadors catalans que des del segle XVII parlen d'una descoberta catalana.

-Per contra la tesi genovesa queda en entredit quan hom llegeix que Colom no sabia escriure en italià ni se li coneix cap paraula dita ni escrita en italià.

-Colom va ser un corsari català, segons Ulloa, segurament Joan Colom, a les ordres de Renat d'Anjou en la lluita contra Joan II d'Aragó, el pare del futur rei Ferran el Catòlic. Mentre aquest Colom es dedicava a enfonsar vaixells de Joan II, el Colombo genovès venia llana i altres productes a la seva botiga de Gènova i no havia trepitjat mai un vaixell.

Ramon Navarro és partidari de la teoria segarrenca de Colom. Aquesta hipòtesi diu que els orígens de Colom són a Tarroja de Segarra,

basant-se en la signatura de Colom abans del descobriment, *Columbus de Terra Rubra*. Hi va néixer o s'hi va criar. De fet els patrons de la vila són Sant Salvador i la (Immaculada) Concepció, els mateixos noms amb què l'almirall va batejar les dues primeres illes que va descobrir al Carib el 1492. A prop de Tarroja hi ha la població de Pavia, on se sap que al segle XV hi vivien uns Colom parents del de Tarroja. En la biografia de Colom es diu que va estudiar a Pavia. Segons el gran historiador colombí, Charles J. Merrill, la Segarra del segle XV està plena de Coloms, sembla ser la zona de Catalunya amb més Coloms. És possible que aquests Coloms fossin també parents dels Coloms de Barcelona que van lluitar contra Joan II i Ferran d'Aragó. Ens diu també Ch. J. Merrill que molts anys després, Fernando, un dels fills de Colom es trobava prop de Cervera investigant les arrels familiars. Acabava de comprar-se un diccionari català-alemany a Lleida. Ja que parlem de l'alemany, vet aquí una història curiosa. No s'ha conservat cap original de la primera carta de Colom anunciant el descobriment. Hi ha però una versió alemanya de la carta de 1497 amb l'afegitó que és traduïda a l'alemany del català i del llatí.

Hi ha poderoses raons d'estat per ocultar l'origen de Colom. La seva família havia lluitat contra la família dels Reis Catòlics i en el descobriment d'Amèrica, per la raó que sigui, no convenia que hi participés la corona catalanoaragonesa.

Us sona de res això? Doncs ja en portem cinc-cents anys.

Entrevista a Xavier Ribalta

Josep M. Castelló

Xavier Ribalta neix a Tàrraga l'any 1943, fill d'una família profundament lligada a la terra i al país. Aquestes arrels estaran presents posteriorment en la seva forma de compondre i d'interpretar. A Barcelona, a més d'estudiar Enginyeria Industrial per consell familiar, segueix estudis de música i cant en el Conservatori del Liceu amb la professora Montserrat Kemeny.

De jovenet, amb el Sr. Joan Tous (pare) i en Ramon Boleda (pare), en Xavier Ribalta, Josep Roca Torres i jo vàrem coincidir un diumenge al matí a fer excavacions arqueològiques al Pla de les Tenalles de la Móra. El record que en guardo, Xavier, és que eres un noi inquiet i que ja tenies una veu profunda que donava credibilitat als teus gestos, que t'agradava trepitjar la terra, sentir-ne l'olor de les seves herbes i contagiar-te amb la pols dels seus camins.

Actualment, Xavier Ribalta és un targarí de fama universal i alhora una persona que porta la cultura catalana -poesia i poetes, música i tradició-, a més d'altres autors hispans, arreu del món.

–Xavier, quan vares ser conscient de la teva vocació per dedicar-te de ple a la cançó i a conèixer poetes i escriptors?

–Des que tinc ús de raó la meva vocació ha estat la música i cantar. La mare sempre em deia: “Aprendràs més aviat a cantar que a xerrar.”.

A casa, (pausa sentida) la que es va ensorrar i on va morir la meua mare, hi havia unes escales que feien de tornaveu i jo sempre cantava i cantava fort i m'hi passava hores i hores. La mare, quan estava tipa de mi, em deia: a cantar a les escales.

Jo escoltava una melodia i ja m'hi quedava enganxat, escoltava la ràdio i em sentia amb el somni que un dia seria jo el qui cantaria.

Mira si la música em té corprès, que jo mateix em vaig construir la primera guitarra. M'havien comprat instruments: flautes, harmòniques i altres, però jo sempre he preferit la guitarra i la vaig fer, amb una capsa de “torró” i quatre cordes de fil de niló. Vaig començar a tocar La raspa i el No té ciri... era un marrec de cinc o sis anys però jo m'ho passava d'allò més bé.

–De la vocació per la música i la cançó, quins varen ser els primers mestres de la teva carrera musical?

–Als Escolapis de Tàrrrega la meva il·lusió era poder cantar al cor. Recordo el P. Albert Foix de Verdú. Li agradava molt el gregorià i a mi també. Diria que és un descobriment i encara avui m’aporta valors. Quan a casa em varen veure decidit a estudiar música, em varen dir: endavant! Recordo que la primera partitura que vaig tenir a les meves mans, me la va donar una monja del Carmel de Tàrrrega que es deia Joana i ho recordaré tota la vida, era el mètode de solfeig “La”. Era l’estiu, i varen ser les primeres lliçons de solfeig que les vaig aprendre amb un gran entusiasme. Després amb mossèn Melé

–Quin és el teu espai, llogarret preferit per inspirar-te en la teva composició?

–M’inspiro en tot el que és música. De jove quan sentia la ràdio o anava al cine i veia la pel·lícula “El gran Caruso” de Mario Lanza, o melodies que escoltava, sempre em deia a mi mateix, jo també ho faré un dia. Repetia en la meva ment aquella frase del gran actor ...jo em voldria morir a dalt d’un escenari. El primer mite que jo vaig tenir, era quan venia al nostre Ateneu de Tàrrrega, l’Emili Vendrell i cantava Rosó, L’emigrant, La fadrina va a la font ...oh! jo al·lucinava!

–Quins són els teus poetes o escriptors preferits amb qui et sens més entregat en la composició i interpretació?

–Tu saps molt bé que vàrem passar uns anys que la cultura catalana no era gens afavorida, tan sols ensenyaven la justeta i prou. Jo seguia tocant la guitarra, cantant Rosó, L’emigrant i d’una manera especial, les cançons mexicanes, m’agraden els “corridos” i la cançó napolitana.

Vaig anar a estudiar a la Seu d’Urgell i allí vaig conèixer joves a qui agradaven altres tipus de música, com la francòfona, que a mi no em deia res.

Quan acabo el batxiller i vaig als Escolapis de Barcelona, hi havia de director l’Octavi Fullat i el nostre amic Xirinacs dins la residència d’estudiant. Vaig trobar un ambient molt diferent del que jo coneixia, un ambient progressista, un ambient molt catalanòfil i una sèrie de gent de gran altura cultural.

Vaig trobar un ambient molt diferent del que jo coneixia, un ambient progressista, un ambient molt catalanòfil i una sèrie de gent de gran altura cultural.

Eren els anys 60, jo cantava cançons que estaven de moda, cantava als restaurants i em guanyava molt bé la vida, i entre aquest ambient i l’universitari, vaig conèixer en Guinovart, el pintor, i em va convidar a casa seva perquè amenitzés una revetlla de Sant Joan a Castelldefels. Allà vaig conèixer en Pere Quart, Joaquim Horta, Joan Colomines i Puig, Jordi Carbonell i precisament en Jordi Carbonell em va dir: “M’agrada la teva veu, i –afegeix- per què no véns un dia a dinar a casa i parlarem de coses?”

Encantat vaig acceptar la invitació. Jo ja havia fet algunes cançons sota el títol Xavier canta les seves cançons i les havia editat en un disc en català per la productora Columbia. Ja havia anat a França, i a partir d’aquí connecto amb la intel·lectualitat del moment.

En Carbonell em va donar dos llibres de poetes i autors catalans que em varen descobrir en Papasseit,

Joaquim Horta,... i d’aquest autor en faig una cançó que es diu Oda a l’Esperança que actualment encara la segueixo cantant.

–Llàstima que aquesta entrevista no pugui ser visualitzada i escoltada directament, ja que arribat aquest moment, en Xavier es posa a recitar Oda a l’Esperança amb una profunditat que penetra dintre l’esperit de la persona. Seguim. Què més Xavier?

–Després d’aquesta va sortir *Paraules per no dormir*.

–i va recordant paraules i versos d’Antonio Machado, Goytisolo, Costafreda i molts d’altres. Destaca el treball dedicat a Joan Salvat i Papasseit

–A partir d’aquí, un poeta em porta a un altre poeta. La cançó francesa em causa impacte, d’una manera especial els poemes del mestre Leo Ferré; gran poeta, gran persona, gran revolucionari en tots conceptes i m’obre un nou camí al qual jo m’entrego totalment i li dedico un disc, traduït al català, dels seus poemes, que es diu Et basta i que ell va poder sentir, molt emocionat, poc abans de morir. Abans, ja havia fet treballs sobre Maragall, Apelles Mestres, Margarit i un disc de cançons populars amb l’orquestra de Barcelona. Cas curiós, entre en Leo Ferré i en Margarit em porten a Màrius Torres i començo musicant Espais de somni, M’he despertat tot sol i Molt lluny d’aquí i m’agrada sempre anar acompanyat d’aquest llibre de poemes, que resulta ser per a mi com l’Evangeli, vell i gastat el fullejo i l’acaricio com el més preuat tresor, ...perquè si jo no sé trobar la música, la profunditat, la tensió que els poemes de Màrius Torres comporten, no podria cantar-los i confesso que vaig trigar temps a descobrir-lo. Després ha seguit Presència, La ciutat llunyana, acompanyat de grans formacions musicals com l’orquestra Julià

Carbonell de les Terres de Lleida i actualment, amb un quintet fabulós, un dels músics és l'Eduard Boleda de Verdú.

–Per motius professionals i altres de més tristos Xavier Ribalta ha seguit gairebé tot el món: Alemanya, Àustria, Argentina, Bèlgica, la URSS, els Estats Units i Canadà. Les nacions europees, segons catàleg, les ha visitades totes. S'ha trobat amb catalans de totes les condicions, des de famolencs a gent treballadora i que s'han fet un lloc en la societat, polítics i intel·lectuals exiliats, persones que han construït el seu propi negoci etc. Com es viu Catalunya al món?

–Mira el món no es desperta al matí preocupat de com viu Catalunya. Ara, sempre hi ha col·lectius, més o menys importants que sí que volen saber, que es preocupen de com vivim aquí per motius familiars, de treball, de relacions comercials. Sí, sí... Hi ha persones que, patriòticament, volen saber com es viu a Catalunya i són gent genuïna, culta, pacífica que són capaços de salvar qualsevol situació. Jo sempre dic: sort en tenim d'aquesta gent sinó el món seria una selva!

Jo estic indignat de veure tanta parafernàlia i ximpleries amb les quals molta gent s'omple la boca... Tu estimes el teu país? Doncs, fes alguna cosa, cony! que la "verborrea" és pura ximpleria.

He fet centenars de concerts arreu del món en català. Per educació, l'espectador ha tingut el llibret amb la traducció, ara, la força de la cançó, l'ànima, el que jo vull transmetre sempre és en català i els poetes són els més autèntics, l'art és més pur i així arribes al cor de les persones que et vénen a veure.

Vaig fer una gira de sis mesos pels Estats Units d'Amèrica per mediació d'un grup de intel·lectuals

catalans que vivien en aquest país. Quan vaig començar, no eren més de catorze, quan vaig acabar la gira ja eren prop d'un miler d'interessats per la cultura catalana. Aquesta és una de les meves satisfaccions.

Als anys 60 vaig tenir contacte amb persones exiliades, residents als països que visitava i la seva experiència, els seu enyor, sentiment de culpa i sentiment d'incomprensió, aquesta vivència em va tocar molt! Vaig conèixer els dos tipus d'exili: un produït per la política i l'altre, per la fam i la necessitat de treball.

–En què treballes actualment?

–Ja t'he dit que estic amb Màrius Torres que dóna per a molt i ho faig amb un sentiment profund.

Aquesta tarda vespre tinc un nou concert a Barcelona i després em queda una gira de dos anys per Llatinoamèrica, els Estats Units i Canadà

–Et vàrem escoltar en el concert que vares oferir a l'Ateneu de Tàrraga juntament amb l'Orquestra Julià Carbonell, amb motiu del centenari del naixement de Màrius Torres i ens va impressionar

la força de la veu, del braç i de tot el cos en la interpretació del poema *La ciutat llunyana*.

Es diu de Xavier Ribalta que és un home lliure, que canta a poetes lliures. Un esperit inquiet que creu que la poesia pot salvar a l'home encara que sigui llegida per minories. Cantant exquisit, amb una veu plena, entusiasta de la bellesa i de les paraules. Que hi afegiries a aquest comentari?

–Em sento un privilegiat per fer el que faig i haver aconseguit el que he aconseguit. Portar la veu i la cultura de la meua pàtria arreu del món i copsar amb la mirada el rostres de les persones que l'acullen amb amor, respecte i enriquiment cultural.

Xavier Ribalta, s'ha ofert gentilmente a concedir-nos l'entrevista per la nostra revista Xercavins per la qual cosa ens sentim molt agraïts.

El Patronat i Sindicat de Sant Pere Claver (XIX)

Les incautacions i el final del Sindicat en la guerra

Ramon Boleda Cases

En esclatar la revolució i el triomf consegüent popular sobre l'alçament militar, es produí, a tots els pobles i poblets de Catalunya, una persecució sistemàtica que tenia a primordial objectiu tot el que era religió i gent de dreta. Alguns foren immediatament afusellats i altres corregeren a amagar-se, deixant-ho tot. Una segona part, fou la incautació dels sindicats i centres catòlics i de les propietats dels que havien fugit o exiliat. Àdhuc a les capitals s'havia donat el cas d'alguns incontrolats que, sens representar cap partit, es presentaven armats a les sumptuoses estances dels "principals" obligant als seus propietaris a deixar-les per acomodar-s'hi ells.

La Generalitat de Catalunya es veié desbordada, incapaç de frenar semblants comportaments i per justificar i donar sentit a dites incautacions, creà la Comissió de Responsabilitats, per decret de 28 de març de 1937, enviant a tots els ajuntaments i sindicats un formulari sol·licitud, demanant compte, del quan i el perquè de les ocupacions i de les funcions a què estaven destinades, així com l'obligació de conservar l'immoble i reparar-lo si era precís, juntament amb la sol·licitud legalitzant l'ocupació, "*... para que le sea concedido dicho local en carácter definitivo.*"

Els papers de Salamanca

Es de suposar que els ajuntaments donarien compliment al citat decret de la Generalitat; almenys l'ajuntament de Verdú fou racional, enviant junt amb l'ofici de l'alcaldia, la "*Relació de bens apropiats o intervinguts pertanyents a persones desafectes al règim i presumptament incurses en responsabilitat per raó de llur concumitència en el moviment subversiu.*" En aquest document s'hi registren 100 propietats de béns immobles: cases, coberts, quadres i finques rústegues de diferents propietaris de Verdú i a la 101 a mode d'afegitò, hi diu: "*La Junta que el 19 de juliol s'incautà del Sindicat o Patronat Catòlic, s'apropià segons relació de l'Empresa Col·lectiva Secanell, de la quantitat de 81.207 litres de vi d'un valor aproximadament de 52.000 pessetes, el qual era propietat de l'ex-diputat al Parlament Català, Antoni Secanell Aparici actualment desaparegut.*"

Al final de la relació hi figura el timbre segell de l'escut de torre i la llegenda: AYUNTAMIENTO CONSTITUCIONAL DE VERDÚ. Altre timbre és el de ;-REGISTRE D'ENTRADA Núm. 2457 a la "GENERALITAT DE CATALUNYA.- Comissió de Responsabilitats- 19 MAI. 1937, - estampat a cada full, com també un segell esfèric a l'entorn del qual diu: "A.(rchivo) H. (istórico) N. (acional) -GUERRA CIVIL - BARCELONA i al centre: SECCIÓN POLITICO SOCIAL, corresponent a la fitxa d'arxiu. Junt a aquesta relació descrita, rebuda quan els papers encara eren a Salamanca, n'hi havia altres, corresponents als partits polítics locals que ocuparen algunes cases de Verdú, i altres dos de Tàrrega; un de l'ocupació de l'Ateneu i altre de la finca urbana de ANTONIO TOLÓ GUIMO.

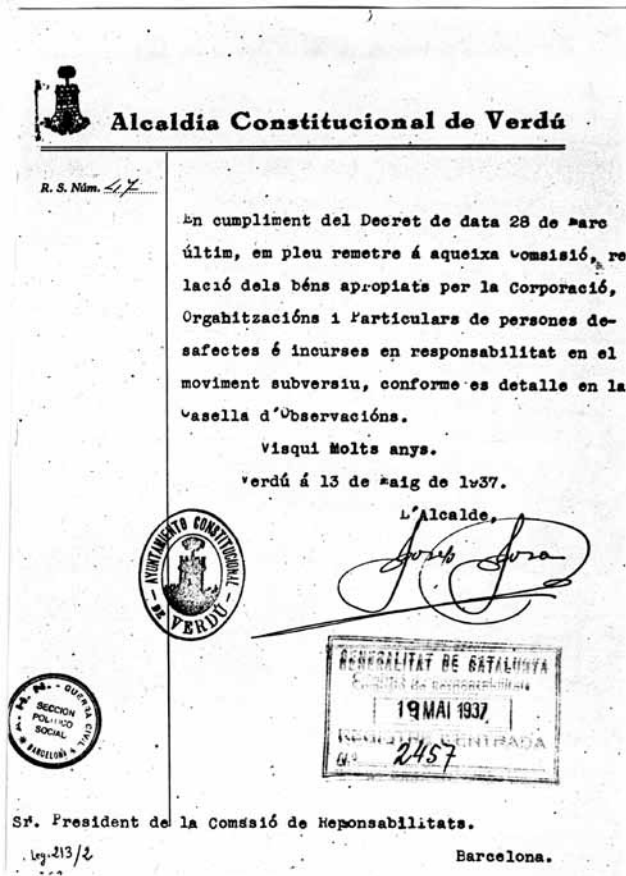
L'assistència als refugiats

L'arribada i estada dels refugiats va augmentar els problemes

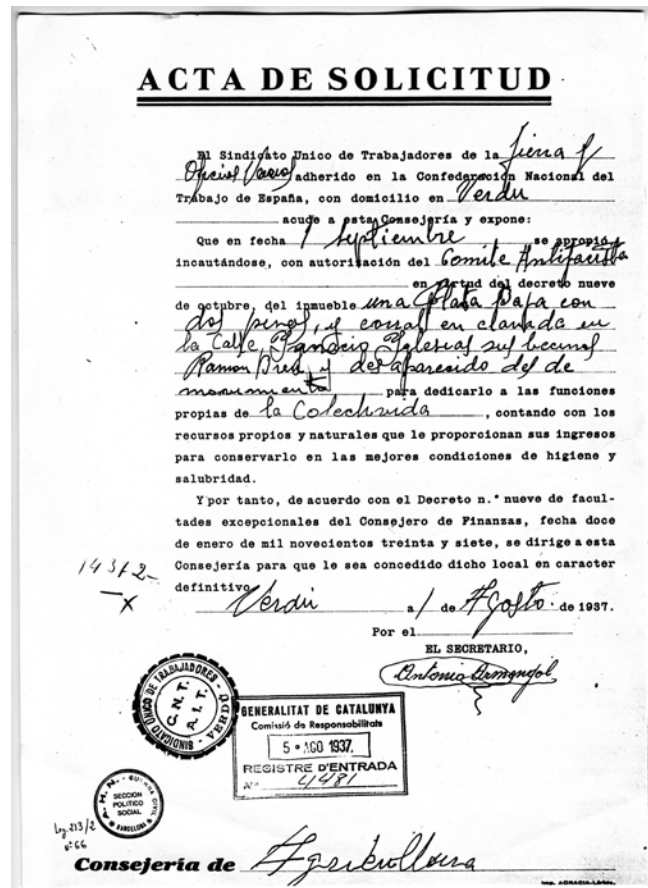
d'assistència alimentària de la vila, per la qual lluitaven els edils del Sindicat. Si mal no recordo, el primer d'arribar fou un grup molt nombrós procedent d'Andalusia i concretament de la província de Màlaga, que foren allotjats a la rectoria. D'aspecte desendregat tant en el vestir com en l'higiènic. D'aquests, vàrem aprendre els jocs que es feien cantant i ballant com "La Tarana," i un altre que era cantat i ballat per un cercle de nens i nenes, de les quals s'escollia a un o una del rotllo, que havia de sortir a ballar al centre.

Un grup més reduït vingué de Madrid. Uns altres procedien del nord. Eren bascos i navarresos i recordo que n'hi havia a cal Martí, a l'Estudi Vell, al Convent de les Monges, al Santuari de Sant Pere Claver i també a algunes cases particulars, preferentment les desocupades.

De resultes de l'ofensiva d'Aragó per les forces franquistes, arribaren molts aragonesos, amb carretes ti-

1) Ofici acompanyant relació de les propietats incautades. És còpia procedent de l'Arxiu de Salamanca.

2) Model de sol·licitud de la CNT per ésser aprovada la incautació de la casa de Ramon Breu (Sta. Maria Governa) per ús de la Col·lectivitat. És còpia procedent de l'Arxiu de Salamanca.

rades per un parell o dos de mules, molt grans de quatre rodes que en deien "galeres" acaramullades de tots els estris de la casa, àdhuc els de treball; i, a diferència dels altres, aquests eren molt treballadors i de seguida formaren part activa dins la "col·lectivitat," així els veiem a una llista de jornals i jornalers de la "col·lectivitat" de primers de maig del 1938.

Últimament vingueren els refugiats del Segrià. Molts eren de Lleida capital i dels pobles situats a la línia del front, especialment d'Albatàrrec. De Lleida n'era Soledad Rodríguez que recordo que feia de mestra d'escola.

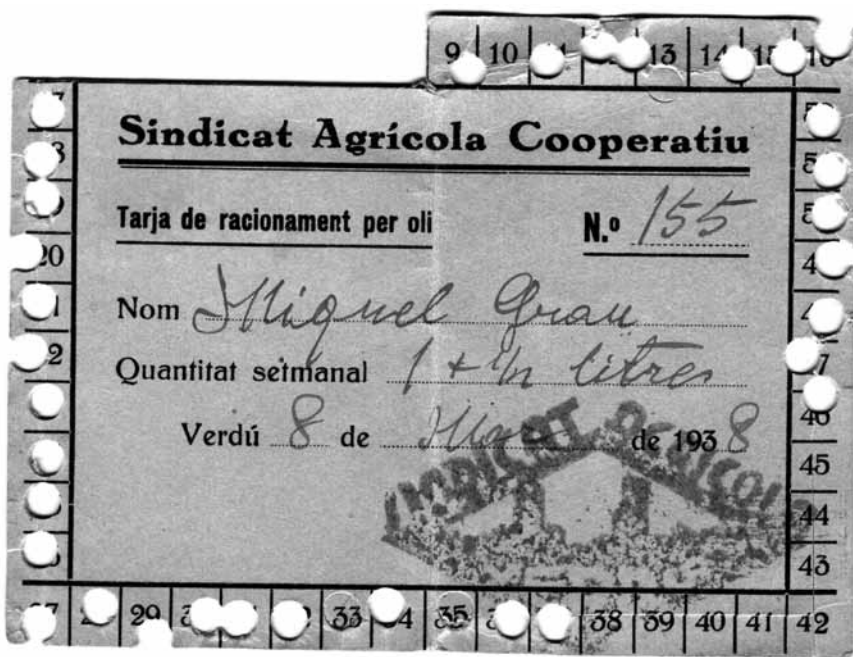
El número variava continuadament: el 31 de març de 1937 eren 85 refugiats. Del setembre a novembre de l'any 1938 hi havia 88 famílies amb un total de 325 refugiats.

L'ajuntament els facilitava allotjament i estenia targetes gratuïtes de racionament i "vales" de pa, vi i oli que subministrava el Sindicat; però l'ajuntament no pagava. En un ofici del dia 5 de setembre de 1938, el sindicat es queixa a l'ajuntament que: "Des del mes de juny d'enguany fins a la data, sens contar altres comptes pendents anteriors, el Sindicat proporciona als refugiats el racionament de pa, oli i vi.." El Sindicat ha d'informar als socis i ha de bestreure el pagament del blat i la farina per la qual cosa demana que setmanalment es faci la liquidació. També hi diu: "que el Sindicat manté catorze animals propietat dels refugiats, qual cosa es impossible per no tenir gra suficient, qual despeses perjudica als socis". Al 24 de setembre el Sindicat insisteix novament a l'ajuntament, amb termes semblants i l'Ajuntament al mateix

dia 24 s'excusa dient que no pot pagar les despeses dels refugiats, perquè la Generalitat no ha pagat

3) Cal Martí. Amb el rètol: Local Requisat per PARTIT OBRER d'UNIFICACIÓ MARXISTA POUM i l'emblema de la falç i el martell.

4 i 5) Targes de racionament de pa i d'oli.

a ells (signat) L'alcalde Josep Josa. El 3 d'octubre següent el Sindicat manifesta que: "No es possible seguir en aquest estat, i d'acord amb la Junta Consultiva ha decidit que a comptar del proper dimecres dia 5 suprimir el subministra de pa, oli i vi als refugiats." També insisteix a fer la liquidació del deute de l'Ajuntament i que aquest estengui un document amb el compromís de pagament.

Al dia següent contesta l'alcalde Josep Josa acceptant l'últim punt, comproment-se a estendre un document fent-se responsable del

deute existent. I, així va quedar la cosa. Com deia en el capítol anterior, el Sindicat anava de mal a pitjor.

La crisi de finals de l'any 1938

L'any 1938 fou un any difícil per les juntes del Sindicat; agreujat per l'escassetat d'aliments. El pa, des del començament de dit any, es racionà a 1/2 Kg. a diari per als majors de dos anys. Avui dia, de dita quantitat, encara en sobria. Però en aquell temps, era molt insuficient per als pagesos, que per terme mig en consumien 1 Kg diari.

La gent dimitia de les juntes. Fou aleshores que amb tota la seva bondat i bona voluntat el manescal Gregorio Bengochea, -que a la vegada exercia d'alcalde- assumí interinament la presidència del Sindicat, el qual convocà pel dia 12 de novembre, una primera reunió extraordinària, que no reeixí, amb assistència de molts socis, i amb la presència del president de la Federació Comarcal de Sindicats, Ramon Massaguer, en Massip ¿...? i un delegat de la Conselleria d'Agricultura de Barcelona.

La situació del Sindicat era inquietant, i es convocà una assemblea general pel dia 30 de novembre amb l'objecte de nomenar una junta per fer-se càrrec de la direcció del Sindicat. Portà el pes de la reunió l'ex-alcalde Josep Josa (Pep de la Soledad) amb un "llarg parlament exposant els defectes que adoleix l'administració del Sindicat i que prescindint de prejudicis polítics votin als homes que creguin més capacitats per a dirigir-lo. Diu que el Sindicat és apolític i que per tant, no deuen mirar-se tendències ideològiques de cap mena...". Acaba demanant la unió de tots per dur a felíç termini aquests propòsits. Al seu criteri la junta havia de for-

6) Emissió de vals de 5 i de 10 cèntims de pesseta del Sindicat Agrícola posats en circulació en data 19-XII-1937

mar-se per sis membres elegits per l'Assemblea i dos designats per les Sindicals.

I es féu la votació que majoritàriament donà el govern a gent de dretes, amb el resultat següent:

Manuel Moretó (Granatxa)	45 vots
Josep Esqué (Carles)	44 "
Josep M. Sanfeliu (Forroll)	43 "
Pere Pijoan (Pere Malet)	39 "
Flavià Queralt (Pelada)	35 "
Flavià Boleda (Sinyorettes)	34 "

Recordo perfectament els comentaris de mon pare d'aquesta reunió, que al seu dir, estava amanida, com ho demostrà la diferència de vots dels 6 elegits, per damunt dels que seguien.

A la següent acta (5 -XII-1938) es completa la junta amb els companys Bartomeu Aguilar (Paleta) i Joan Majoral (Picapedrer). En la mateixa reunió, Josep M. Sanfeliu presentà la dimissió perquè ja fa temps ha fet el propòsit de no acceptar cap càrrec per considerar-se incapacitat. Queralt diu que si el company Sanfeliu es creu incapacitat, amb més motius s'hi creu ell i per tant no està disposat

a acceptar si tots no accepten. Són molt interessants aquestes actes per comprendre la greu situació del Sindicat. I, a precís del president comarcal, acceptaren tots, excepte Sanfeliu, que fou substituït per Jaume Miró (Jaume el Sereno) que amb 16 vots, seguia després dels elegits.

Acceptaren, de comú acord, per salvaguardar el Sindicat en aquells moment tan crítics i perillosos del que podia ser la "retirada" de les forces republicanes, que es veia venir.

Tingueren temps de fer tres reunions: una el 18 de desembre, que es formà la junta d'aquesta manera:

President	Pere Pijoan
Vicepresident	Flavià Boleda
Secretari	Josep Esqué
Vis Secretari	Bartomeu Aguilar
Caixer	Manuel Moretó
Encarregat del Molí	Josep Majoral
Encarregat del Molí Inspector	Flavià Queralt
	Jaume Miró

Les altres dues reunions foren el dia 20 i el dia 26 de desembre. En totes dues s'hi reflecteix l'ànim de redreçament dels defectes dels moments

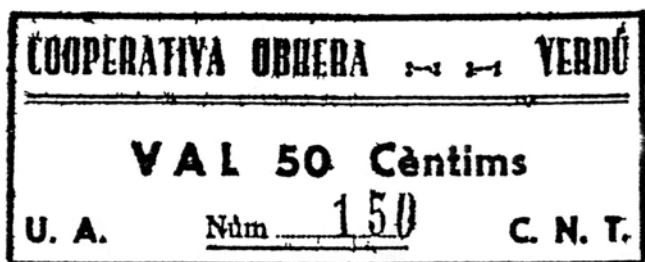

8) Aparell per fer farina que tragué la casa ELMA present en moltes cases per obtenir pa fora de control.

que es vivia. Hi ha constància de les últimes activitats del dia 9 de gener de 1939 d'un subministrament de pa a l'exèrcit, però de reunió no se n'efectuà cap més.

El dia 15 següent, fou ocupada la vila per les forces franquistes.

(Seguirà)

7) Emissió de vals de 50 cèntims, emesa per la Cooperativa Obrera de Verdú.

BAR - RESTAURANT

La Graella

Cuina casolana · Tapes variades

Local climatitzat

Pl. Major, 16 - Tel. 973 34 70 93 - 25340 VERDÚ (Lleida)

Poesies

Flavià Mateu i Cluet

De Verdú amb amor

*Música de la cançó Rosó (Pel teu amor)
Dedicada a Pilar Verdum Bosch*

De molt grans ens hem trobat
al final de nostra vida
però sempre hem recordat
la il·lusió nascuda un dia.

Per camins ben diferents
vam seguir la nostra vida
recordant en tot moment
la il·lusió que mai s'oblida.

I el record d'aquells petons
que mai més jo trobaria
avui fem amb il·lusions
-de gent gran són les passions-
com els joves d'aquell dia.

Pilar, Pilar, llum de la meva vida
Pilar, Pilar, que bonic és estimar.

Un setembre amb dinou anys
jo ballava amb la més guapa
han passat els anys i panys
i ets encara la més maca.

És un somni que vivim
fins que arribi aquella hora
però el goig que avui tenim
per finir encara és d'hora.

I ara a Reus sóc molt feliç
recordant a Verdú un dia
un record enyoradís
sense haver-hi un dia gris
però sí amb melangia.

Records de Verdú

*Lletra adaptada a la sardana Sota el Mas
ventós del mestre Jaume Bonaterra*

De l'Urgell prop la Segarra
entre camps de vinya i blat
un castell del temps passat
tot un poble arrecerat
a la torre noble encara.
Quan la marinada
s'enduu la boira de l'hivern
fa el càntir secada
al vell estiu joiós i ardent

I com un gran vaixell allargassat
la torre i campanar sempre ha
semblat
aquests carrers antics guardats
amb sort
(carrerets carrerons hi ha)
recons d'un vell passat, un passat
d'or.
Del terme treu l'argila
entremig camps de conreu
i el càntir color negre
el trobem per tot arreu

La font maca a la plaça
i les nits plenes d'estels
el record d'antigues fires
de Bonaire a Sant Miquel
i aquells dies de gran festa
amb els cors curulls d'anhels.

I aquells matins
sardanejant a la plaça major
els dies plens
plens d'il·lusió
la, la

I el sol quan surt, a les garrigues
surt
i als Estinclells vol pondre's, fent
sa via
el campanar
amb l'ombra ens diu quan es
migdia
i al vell fossar
violes grogues floriran
i al Vallet perfumaran
la la
i a baix als horts cantant els
rossinyols
i cantaran a dalt les cadeneres
records llunyans
d'un vell Verdú que ens agermana
nostre Verdú
tan benaurat
tot el poble i camps.

Si voleu enquadrar la revista, penseu en l'enquadrador artesà

RELLIGATS ARTÍSTICS S.L.U.

Maria Camps Pàmies

Major, 12
25218 EL CANÓS – Tel. 973 53 31 06

Llibreria Bufavents – C/ Major, 23
25300 TÀRREGA – Tel. 973 50 21 54

Qualitat de vida poètica

Montse Aloy i Roca, <http://cantireta.blogspot.com.es>

“Jo sé que la poesia és imprescindible,
però no sé per a què.”

Jean Cocteau

GÈNESI, LLETRA, MÓN

(Per a en Josep Lozano)

Déu existeix.

Duu barba d'un mes, d'un any,
escriu lentament en full mil·limetrat
amb una lletra insegura, bellíssima, petita,
concentrat a aconseguir la còpia perfecta
del món reproduït en paper.

Déu existeix. Jo el miro sense afaitar,
captivada per la seva acurada visió de la vida,
que tot ho refà a pesar dels nostres desitjos.
I escolto Déu parlar-me de tu a tu, a les tardes
dels pronoms febles, mentre cau la tarda
a la falda de Sant Eloi. Passen els trens.
I Déu s'acomiada de mi, posa el llapis a l'estoig
i dóna records als meus. Llavors, com qui no vol,
em conforta la pau que desprèn la seva fesomia,
i allibera en mi la fe en l'ésser humà, tan imperfet.

E.P.D. DIXIT

(Per al meu marit, en Jaume Font)

Si ara caigués a terra,
damunt del fred inhòspit
de cada estació, que glaça
l'os blanc de la mort
i la geniva clara,

alçant el puny clamaria Déu,
aquell que grava el marbre
amb les dades de la vida inferior,
i espunyit i cansat i enfebrat
el ciment sec retocaria un altre cop,
perquè els difunts no espïin
la bondat mentidera de l'alè,
i els vius no trobin enlloc
la pau dins del meu món.

QUÈ VOLEN LES DONES?

(Traducció al català del poema "What do women want?" de la poetessa nord-americana Kim Addonizio)

Vull un vestit vermell.
El vull lleuger i barat,
el vull ben tibant, el vull portar
fins que algú me l'arrenqui.
El vull sense mànigues ni espatlla,
aquest vestit, perquè ningú hagi d'endevinar
què duc a sota. Vull caminar pel
carrer, pel davant de Thrifty's i la ferreteria
amb aquelles claus lluent a la finestra,
pel cafè del senyor i la senyora Wong i els seus
dònuts
del dia abans, pel davant dels germans Guerra
que llencen els porcs del camió al carretó
i se'ls carreguen a coll pels morros llefiscosos.
Vull caminar com si fos l'única
dona del món, i pogués triar.
Vull aquest vestit vermell ara mateix.
Vull confirmar-te
les teves pors més absurdes sobre mi,
que vegis què poc m'importes tu
o res més excepte
el que jo vull. Quan el trobi, arrencaré aquest objecte
del seu penjador com si triés un cos
per parir-me a aquest món, gràcies
als espasmes i als orgasmes, també,
i el portaré igual que porto la pell i els ossos,
i faré que m'enterrin
amb aquest cony de vestit.

L'FMI

Josep M. Sanfeliu i Sambola

Verdú – Tàrraga, 28 de març del 2012

L'orgull propi es perd en els ulls dels altres, no en els nostres...

Vivim uns temps difícils en què els mots més pronunciats són: crisi, rendiments, objectius, productivitat, reforma, atur, política... Un dia, ens van fer creure que el treball era un dret i ens el donaven per gaudir-lo. Ara, quan ens manca, ens sentim ferits en la nostra dignitat, i també culpables, però, no obstant, no tenim perquè avergonyir-nos-en...

No és sols una crisi econòmica, és també una crisi ètica.

Sempre el mateix joc pervers. Primer la inflació i tot seguit, la recessió, canvi de cicle i tornar a començar altra vegada. L'actual sistema fiscal té per bàsiques les rendes del treball i no les del capital. Per tant, provoca discriminació, injustícia i la consegüent baixa fiscalitat i, això, deriva a una despesa social molt inferior a la mitjana Europea i que els ingressos de l'Estat es trobin en una caiguda constant... La qual cosa provoca l'increment del dèficit públic.

No sóc cap savi, ni vull ser-ho, segur que no entenc res, em costa molt. Sols veig els governs entesats a retallar sous, congelar pensions, reduir inversió pública, reprimir la demanda interna... renunciant a reactivar l'economia, en lloc de resoldre la insuficient fiscalitat de qui més posseeix i l'enorme frau fiscal, juntament amb l'economia submergida. Espero que arribi el dia en què siguem una societat, "si ens deixen", culta... Llavors, no necessitarem de tanta burocràcia i els polítics es convertiran en el que verdaderament ens manca: gestors.

En un article a La Vanguardia l'escriptor Xavier Bru de Sala deia el següent: "Per a desengany de catalans, entre altres, Madrid no prioritzarà mai la indústria per sobre de les finances, la producció per sobre dels negocis, l'eficiència per sobre de l'eficàcia, l'esforç, començant en les reformes estructurals, per sobre de la comoditat. Fins i tot la dreta pensa més en la racionalització de la despesa que no pas a generar riquesa, a repartir entre els seus que a detectar i afavorir noves àrees de creixement."

Em fa llàstima veure els nostres polítics ambigus demanar un dia sí i l'altre també que ens paguin els deutes, que respectin la nostra llengua, la cultura catalana i les nostres institucions. Pactar i negociar lligats de peus i mans. Creure com alumnes ben assenyats. Els prenen el pèl?... No?... Sí?... La política fa estranys companys de viatge. Uns manen i tanmateix ells també han d'obeir... Sempre hi ha rangs superiors. Sovint caldria un fort cop de puny damunt la taula i dir: Ja n'hi ha prou!!!

Solidaritat, tolerància, seny... és el que cal i ara és quan més ho necessitem, a un dia per una vaga general: tant de bo que ningú prengui mal. Tot està decidit. En la nova reforma, la part més feble perdrà part dels privilegis que tant ha costat aconseguir. La clàssica dita "Qui paga mana" sempre ha estat certa. Però, caldria discutir a quin preu i amb condicions adients. Tota obligació ha de tenir el seu just dret.

No vull fer demagògia. En un país on hi ha en marxa una oportunista reconversió financera al més alt nivell. Sequera de finançament a la petita i mitjana empresa, motors, junt amb els autònoms, de l'"urgent" creació de treball (escalada de l'atur per sobre del 22 % de la població activa; un alt percentatge de gent jove). Una generació desmotivada i amb una esperança de futur incert. On la millor "solució" de la gent preparada, que n'hi ha

sens dubte, és anar a treballar a un altre país. Però no siguem solament negatius. Les exportacions i el turisme ens alliberen i ens donen una mica d'alè. De la crisi en surt sempre quelcom positiu: agafar consciència i aprendre a cercar solucions. Les normes són minvar salaris, apujar impostos, contractes precaris amb sous insuficients i jubilacions insegures. Ningú parla, per exemple, de rebaixar la immensa despesa militar, entre altres, d'"intocables"?... De la justa taxa Tobin?... Qui governa avui és l'FMI?...

Els nostres fills ja estan pagant el deute del nostre mal fer. Seran els nostres néts els que demanaran responsabilitats a qui pertoqui de "veritat" per a la creació d'aquesta enverinada herència que els deixem... Els nostres avis ens van deixar el fruit de l'esforç d'un treball duríssim, junt amb el sofriment d'una guerra però, també, la il·lusió d'un futur esperançador per a nosaltres. La millora ha estat espectacular en pocs anys, tot val a dir-ho, però ho estem pagant a un preu massa car. Ens hem dedicat, "no tots", a especular i jugar a ser rics. Ara, "a tots" ens toca abonar el deute amb abusius interessos... Dèiem una immensa fortuna, però tenim, entre altres, uns magnífics aeroports en què no aterra cap avió, perquè no són rentables. El corredor Mediterrani que ja havien dissenyat els romans, i alguns encara estan obsessionats en canviar el seu curs indiscutible... Només en són alguns exemples.

Voldria de tot cor equivocar-me i no tenir raó. No em sento orgullós d'haver d'escriure així, no m'agrada, em poden els sentiments... Si puc, i tinc l'oportunitat un altre dia, prometo ser més optimista i a mirar de fer broma amb actitud positiva, que bona falta ens fa.

"No és un home més que altre, si no fa més que altre..." (M. De CER-VANTES)

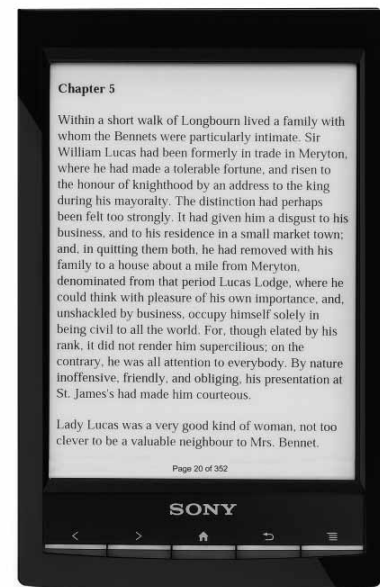
De literatura portàtil

Eduard Ribera

<http://ribera.blog.cat>

Estic content: aquest any els reis em van portar un lector de llibres de tinta electrònica. Feia temps que el pretenia i ara per fi ja em puc començar a construir la meva intangible i definitiva biblioteca portàtil, lliure de pols i àcars. Bé, de fet, ja fa un temps que la vaig començar a aixecar, espigolant per racons d'internet, recol·lectant articles interessants i descarregant obres i traduccions d'escriptors clàssics. Iniciatives com el **Projecte Gutenberg** i **Open Library** són un bon punt de partida per a la recerca de textos de domini públic i per descobrir algunes joies que difícilment trobaríem a la biblioteca del barri. Un bon programari –també de domini públic– per a la conversió de documents a format EPUB o MOBIPOCKET (que són dos dels estàndards més estesos en format electrònic) és el **Calibre**, que us recomano especialment

perquè de passada us pot ajudar a organitzar-vos la vostra biblioteca virtual. Fa pocs dies vaig realitzar la meva primera compra d'un EPUB a la llibreria virtual llibres.cat que tenen els de l'Enciclopèdia Catalana. La Petita crònica d'un professor de secundària, de **Toni Sala**. Un llibre més que recomanable encara que no sigueu del gremi de l'ensenyament i també per conèixer aquest interessantíssim autor del Baix Empordà. El fet és que aquesta experiència comercial em va fer adonar que, tot i que la seva introducció és irreversible, el llibre electrònic de pagament al nostre país ho té encara una mica cru. Parlo en primer lloc de la poca oferta existent en llengua catalana i també de la dificultat per a l'adquisició en una llibreria virtual. Un acte per al qual necessites, a banda de confiança en les transaccions amb targeta de crèdit o plataformes virtuals de pa-

gament, disposar d'un software que accepti la descàrrega d'arxius amb protecció de còpia (DRM) –tipus **Adobe Digital Editions** o similar– i després saber com t'ho has de manejar per enviar-lo al teu dispositiu de lectura. Un procés per al qual cal una certa iniciació i que pot semblar un escull infranquejable a una part important dels lectors de tota la vida que seguiran preferint anar a la llibreria a comprar el seu llibre en suport paper.

A	C	A	T	E	D	R	A	L	U
S	N	O	I	S	N	A	M	S	E
T	S	F	E	R	R	O	T	L	A
R	O	D	I	I	M	A	S	E	I
E	C	A	S	T	E	L	L	C	S
B	A	U	E	S	E	P	R	A	E
O	B	L	U	E	F	A	I	T	L
C	A	S	A	N	I	L	T	A	G
X	N	T	L	O	O	A	C	R	S
H	A	R	I	M	E	U	S	G	E

entreteniments

Sopa de lletres

Beatriu Foguet i Vidal

Busqueu 15 edificacions

L'article de Cal Talaveró

Laura Zubiaur

Amb la primavera han arribat les pluges que tanta falta feien. Segurament no han estat suficients (de moment) però la natura, que reacciona tan ràpidament, ja agraeix aquestes primeres aigües. I amb el bon temps us convidem, un any més, a visitar-nos i compartir amb nosaltres una estona de conversa i visió d'art.

La temporada a Cal Talaveró va iniciar-se al març amb la mostra d'ART-VISIÓ, la nostra col·lecció d'obra gràfica que ja compta amb 25 obres editades. Des de la primera litografia original de Subirachs dedicada a Verdú fins avui, la col·lecció ha tractat temes tan diversos com els nostres pobles i ciutats, commemoració de festes, fets històrics o personatges il·lustres. En aquest moment estem preparant la pròxima edició dedicada a Martí l'Humà realitzada per Francesc Artigau que es presentarà al Monestir de Poblet a finals del mes de maig. Si esteu interessats en el tema no dubteu en venir a informar-vos.

Molts de vosaltres heu visitat l'exposició **"1808-1810 El Pla de Lleida en guerra"**. Organitzada per l'Institut d'Estudis Ilerdencs, explica

els fets de la Guerra del Francès a través de textos, mapes, imatges, vídeo i objectes de l'època, incloent la bandera de sometent de Verdú. Diferents baionetes, escopetes, bales de canons... cedides pels Museus de Cervera, de Balaguer i Tàrrrega, així com la reproducció dels gravats de Goya sobre els "horrors de la guerra", ajuden a fer més propera l'explicació.

Del 14 d'abril al 19 de maig. ART CATALUNYA A VERDÚ

Una exposició col·lectiva en la qual podreu conèixer l'obra de nou artistes. El vincle d'unió entre ells són les galeries que els representen, les quals formen ART CATALUNYA, l'Associació de Galeries d'Art a la qual pertanyem des del seu inici, ara fa 10 anys. Units per l'interès a dinamitzar la creativitat i difondre l'Art contemporani a Catalunya, treballem en aquesta exposició iniciant un cicle de col·laboració encara més estreta, que anirà desenvolupant-se en els diferents espais expositius de l'associació.

A Verdú participen:

- Galeria Antoni Pinyol - Reus - Antoni Cort

- Art Centre - Barcelona - Cocomir
- Canals Galeria d'Art - Sant Cugat del Vallès - Neus Colet
- Carme Espinet Gal. d'Art - Barcelona - Víctor Mateo
- Espai Cavallers - Lleida - Mercè Humedas
- Galeria Espai G d'Art - Terrassa - Carme Aliaga
- Setba Zona d'Art - Barcelona - Mayra Lagunes
- Marges-U - Cadaqués - Carme Miquel
- Cal Talaveró Centre d'Art - Verdú - Perico Pastor

Del 2 de juny al 21 de juliol YOLANDA MARTIN.

Artista amb la qual ja hem treballat en col·lectives i altres projectes, aquesta serà la primera exposició individual a Verdú. Yolanda crea atmosferes... espais suspesos en la ingravidesa, infinits moviments de color i sensacions, obertura total a suggerir. Obra de gran qualitat i elaboració complexa, utilitza tècniques en principi clàssiques com les transparències i veladures, per fer-nos sentir la bellesa i la profunditat de l'emoció. Sens dubte un luxe de sensibilitat. Us hi esperem!

AVUI PARLEM DE...

L'Hotel Balneari de Rocallaura, un paradís d'aigua dins el territori cister

Elisa Ferrer Elies, tècnica de turisme

Al cor de La Ruta del Cister, al sud de la comarca de l'Urgell hi ha l'hotel Eurostars Balneari de Rocallaura.

Situat en plena naturalesa i rodejat d'un entorn natural i paisatgístic que no té preu. Revoltat de muntanyes i natura s'hi pot trobar la calma i la pau que hom busca per renovar energies i desconnectar de l'estrès de la vida diària.

És el punt de partida ideal per descobrir tots els atractius turístics que ofereix el territori Cister: el monestir de Vallbona de les Monges (a 7 Km), el Santuari del Tallat (a 4 Km), el Monestir de Poblet, el Museu de Juguets de Verdú, les Coves de l'Espluga de Francolí...

Sense oblidar les festes i fires que es poden visitar: la Festa de l'Oli de Belianes, el Pessebre Vivent de Rocafort de Vallbona, la Setmana Medieval de Montblanc, la Festa del Carquinyoli de l'Espluga...

I els amants del senderisme i les rutes amb BTT poden gaudir dels senders de Petit Recorregut com el de la Serra del Tallat, o de la L2, línia de defensa republicana de la Guerra Civil, per descobrir trinxeres i observatoris d'artilleria disseminats pel terme, així com del sender de gran recorregut GR 175 La Ruta del Cister que recorre els monestirs de Vallbona, Poblet i Santes Creus, i passa molt a prop de Rocallaura.

Un munt de propostes i activitats per combinar la descoberta de la cultura, la tradició i el paisatge de La Ruta del Cister, amb el relax i la tranquil·litat que t'ofereixen al Balneari de Rocallaura. Aquest establiment combina les comoditats d'un hotel de quatre estrelles amb la calma d'un balneari que té una història de més de 100 anys.

Tot va començar l'any 1909, quan l'Aigua de Rocallaura va ser declarada d'utilitat pública. Així va néixer el balneari, que va cridar l'atenció de les famílies

benestants de l'època que arribaven a Rocallaura per les qualitats curatives i termals de l'aigua. L'any 1917 es va construir l'hotel, que, després de diverses remodelacions, actualment disposa de 82 habitacions, entre les quals hi ha 9 Junior Suites o 6 Suites.

El 29 de maig de 2005 obria el nou Hotel Balneari de Rocallaura.

L'HOTEL

L'hotel està format per dos espais diferenciats: d'una banda l'allotjament i per altra, les instal·lacions termals de 2.000 m².

Les habitacions són còmodes i confortables i tenen aire condicionat, despertador, telèfon al bany, wifi, caixa forta, minibar, assecador...

L'espai també disposa de sales de reunions per a empreses o celebració de convencions i banquets, cafeteria, centre estètic... També hi ha servei de bugaderia i planxa, restaurant, quiosc, aparcament, ascensor panoràmic, restaurant gastronòmic...

RESTAURANT

El Balneari de Rocallaura disposa d'un restaurant especialitzat en cuina tradicional que empra productes frescos i de temporada. Es preparen plats especials per a totes les dietes i necessitats dels hostes i també es cuinen plats típics de la zona com els caragols o el bacallà.

BALNEARI

Els usuaris hi poden trobar una gran varietat de massatges i tractaments termals. També hi ha un circuit termal de piscines actives amb sauna, jacuzzi i dutxes de contrast. Destaquen les aigües que provenen del mateix deu d'aigua.

També es poden fer dietes equilibrades i especialitzades, així com utilitzar l'Aigua de Rocallaura pels tractaments.

FONT: AIGUA DE ROCALLAURA

La deu de l'Aigua de Rocallaura es troba a 100 metres de l'hotel balneari. L'Aigua de Rocallaura fa anys que és coneguda perquè ajuda a eliminar les pedres del ronyó i de les vies urinàries. També és beneficiosa per la psoriasis i l'artritis.

És una aigua rica amb Estronci i Liti, que la fa única en el món.

Hotel Balneari de Rocallaura

C. Afores, s/n – ROCALLAURA

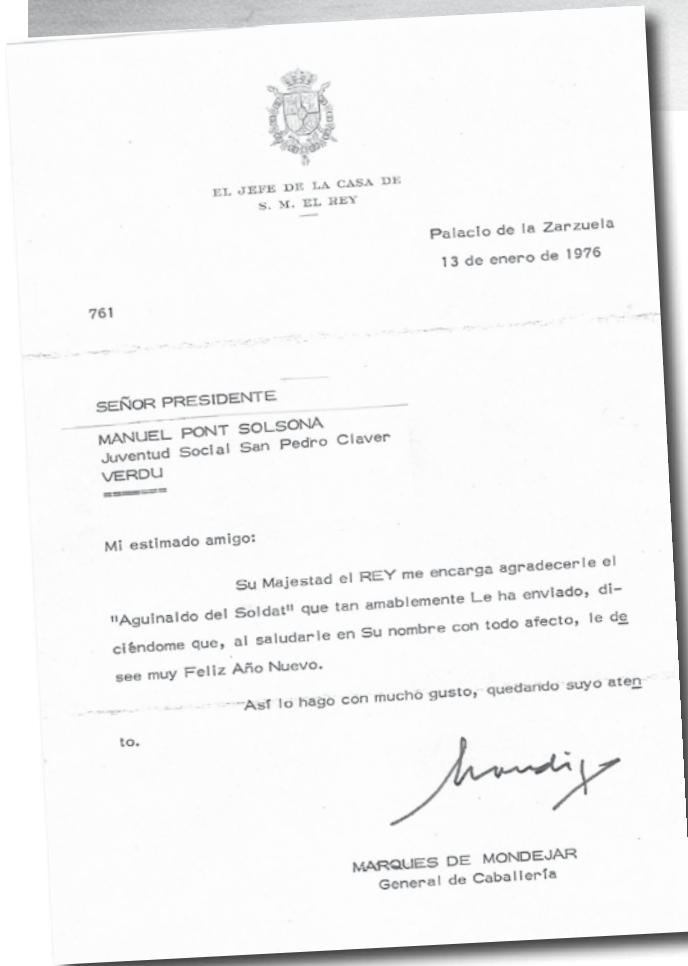
Tel. 973 330 632

e-mail: recepcion@balnearioderocallaura.es

Web: www.balnearioderocallaura.com

De fa algun temps...

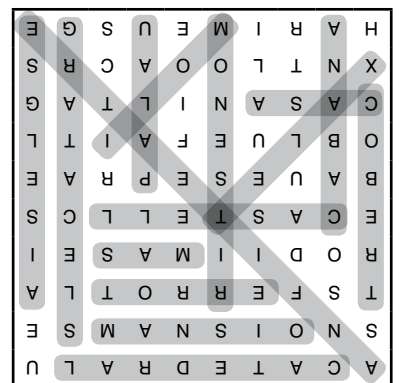
Manuel Pont i Solsona

Fotografia de la colla de teatre de Joventut Social, del dia 20 de desembre de 1975, amb l'Aguinaldo del Soldat i la carta de felicitació, que es va enviar al Rei d'Espanya Joan Carles I.

La Casa Reial va agrair per carta la gentilesa del grup envers el jove Monarca. D'això en fa 37 anys.

Soluciones Sopa de lletres

Plantada d'arbres i Bicicletada

Fotos Ignasi Gali

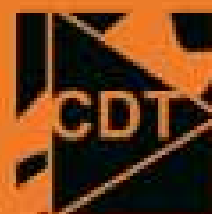
TARGETA DENTAL FAMILIAR

La targeta amb més avantatges

Promocions,
Descomptes,
Facilitats de pagament...

CLÍNICA DENTAL

Dr. Juan Elías Pérez Vargas

Odontòleg col. 2255

**RX TELERADIOGRAFIA - IMPLANTS EN 12 h.
ESTÈTICA DENTAL**

Av. Onze de Setembre, 35
Tel 973 551 114
25210 **GUISSONA**

www.clinicadentaltarregaguissona.com
i també al **facebook**

C. La Plana, 1, 1r 2n
Tel 973 313 294
25300 **TÀRREGA**